

JAARVERSLAG 2022

STICHTING PENSIOENFONDS ERNST & YOUNG

Inhoud

1	Voorwoord	3
2	Bestuursverslag	4
2.1	Kerncijfers	5
2.2	Organisatie per juni 2023	6
2.2.1	Personalia, vergaderingen en gedragscode	7
2.2.2	Activiteiten en besluitvorming	7
2.3	Profiel	9
2.3.1	Doelstelling	9
2.3.2	Missie, visie, strategie en risicohouding	9
2.3.3	Opdrachtaanvaarding	12
2.3.4	Governance	12
2.3.5	Communicatie	14
2.3.6	Kenmerken van de pensioenregelingen	14
2.3.7	Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN)	16
2.4	Verslag van het bestuur	17
2.4.1	Financiële positie en bestandsontwikkeling	17
2.4.2	Risicoparagraaf	19
2.4.3	Beleggingen tegenover de algemene reserve	27
2.4.4	Maatschappelijk verantwoord beleggen	31
2.4.5	Pensioenen	34
2.4.6	Uitvoeringskosten	37
2.4.7	Compliance	40
2.4.8	Communicatie	40
2.4.9	Eigenrisicobeoordeling (ERB) SPEY	40
2.4.10	Vooruitblik	41
3	Intern toezicht	44
4	Verantwoording	48
5	Jaarrekening	51
5.1	Balans per 31 december 2022	52
5.2	Staat van baten en lasten 2022	53
5.3	Kasstroomoverzicht	54
5.4	Toelichting op de jaarrekening	55
5.4.1	Algemene toelichting	55
5.4.2	Grondslagen van waardering	57
5.4.3	Grondslagen voor resultaatbepaling	58
5.4.4	Grondslagen voor kasstroomoverzicht	59
5.4.5	Toelichting op de balans	60
5.4.6	Risicoparagraaf	67
5.4.7	Toelichting op de staat van baten en lasten	72
5.4.8	Gebeurtenissen na balansdatum	76
6	Overige gegevens	78
6.1	Actuariële verklaring	79
6.2	Controleverklaring	82

1 Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag over 2022.

Inflatie en indexatie

Stichting Pensioenfonds Ernst & Young (hierna SPEY) kent een voorwaardelijke indexatie die geheel afhankelijk is van de beschikbare middelen en die beoogt toekomstbestendig te zijn. Gezien de financiële positie van SPEY ultimo 2021 en de marktomstandigheden op dat moment, is begin 2022 besloten om per 1 januari 2022 een indexatie toe te kennen van 1,39%. De prijsindex bedroeg 3,3%. De koopsom voor deze indexatie bedroeg 16,7 miljoen en is in het resultaat van 2022 verwerkt.

In de loop van 2022 is de inflatie flink opgelopen en in februari 2023 heeft het bestuur besloten een indexatie per 1 januari 2023 toe te kennen van 1,75%. Dit percentage is fors lager dan het door SPEY gehanteerd prijsindexcijfer van 16,9%. Omdat dit prijsindexcijfer erg hoog is in relatie tot de rentestand zijn de kosten van indexatie dermate hoog dat een grote wissel wordt getrokken op de mogelijkheid om ook in toekomstige jaren te indexeren. Mede daarom heeft het bestuur van SPEY besloten om voor de berekening van de indexatie het prijsindexcijfer te maximeren op 4%. Daarmee is het indexatiebeleid niet alleen toekomstbestendig, maar ook evenwichtig voor alle leeftijdsgroepen.

Het indexatiebeleid van SPEY heeft er overigens toe geleid dat in de afgelopen 15 jaar ieder jaar indexatie is toegekend, ook in de jaren na de financiële crisis in 2008. Van 2008 tot en met 2023 is cumulatief 17% geïndexeerd. Op lange termijn verwachten wij dat we bij een normale ontwikkeling van de economie de pensioenen met ongeveer 60% van de inflatie kunnen verhogen. Door de huidige marktomstandigheden (hoogte rente t.o.v. inflatie) verwachten we echter dat de gemiddelde indexatie als percentage van de inflatie de komende jaren minder zal zijn.

Toekomst van SPEY

Het bestuur van SPEY is in 2022 doorgegaan met het onderzoek naar de toekomst van SPEY. Vanaf het moment dat we een gesloten fonds werden, op 1 juli 2018, hebben we de mogelijke toekomstscenario's onderzocht. Er bleven uiteindelijk twee realistische scenario's over; doorgaan op de huidige voet of overdracht aan Aegon. Uit ons onderzoek kwam begin 2022 uiteindelijk naar voren dat overdracht aan Aegon gevolgd door liquidatie van SPEY zeker op de langere termijn het beste is voor alle belanghebbenden. SPEY heeft daarom in 2022 een project in gang gezet om deze oplossing - zo mogelijk - te realiseren. Wij verwijzen naar hoofdstuk 2.4.10 voor een nadere toelichting hierop.

Resultaat SPEY

Het saldo van baten en lasten van SPEY over 2022 komt uit op € 49,6 miljoen negatief t.o.v. € 25,8 miljoen positief over 2021. Het wordt voor een groot deel bepaald door de opbrengst van de beleggingen die staan tegenover de algemene reserve en de indexatiekoopsom (zie hierna). Het netto rendement over 2022 bedraagt € 32,9 miljoen negatief (2021: € 32,4 miljoen positief), zijnde 16,1% negatief van de gemiddeld belegde gelden tegenover de algemene reserve (2021: 14,5% positief).

De actuele dekkingsgraad ultimo 2022 komt uit op 117,7% (2021: 115,2%). De beleidsdekkingsgraad, die gelijk is aan het voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over 12 maanden, bedraagt ultimo 2022 116,5% (2021: 114,0%).

Het bestuur van SPEY dankt eenieder die zich in het afgelopen jaar heeft ingezet voor SPEY.

Bestuur Stichting Pensioenfonds Ernst & Young

2 Bestuursverslag

2.1 Kerncijfers

	2022	2021	2020	2019	2018
Dekkingsgraad					
Actuele dekkingsgraad ¹	117,7%	115,2%	112,5%	114,3%	114,8%
Beleidsdekkingsgraad ¹	116,5%	114,0%	111,8%	114,0%	115,8%
Vereiste dekkingsgraad	101,0%	101,0%	101,0%	101,0%	101,0%
Reële dekkingsgraad ²	81,3%	78,1%	75,9%	77,5%	82,5%
Indexatie³					
Toegekende indexatie basisregeling	1,39%	0,42%	0,71%	0,80%	0,62%
Toegekende indexatie Toeslagreglement ⁴	1,39%	0,42%	0,71%	0,80%	0,62%
Prijsontwikkeling	3,30%	1,10%	1,70%	1,70%	1,30%
Samenstelling van het deelnemersbestand					
Actieve deelnemers ⁵	2.109	2.347	2.895	3.442	4.239
Gewezen deelnemers	12.518	12.521	12.209	11.845	11.337
Pensioengerechtigden	2.727	2.613	2.475	2.385	2.262
	17.354	17.481	17.579	17.672	17.838
Pensioenverplichtingen (in miljoenen euro)					
Actieve deelnemers	175,7	290,6	362,7	350,1	323,1
Gewezen deelnemers	480,6	753,6	815,2	686,9	550,9
Pensioengerechtigden	348,0	438,8	440,1	408,8	376,3
Opslag voor excassokosten	15,1	22,3	24,2	21,7	18,8
Schadereserve premievrijstelling arbeidsongeschiktheid	3,5	6,5	7,4	6,1	5,1
Voorziening uitloopriscio	-	-	-	-	1,4
Overig	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
	1.023,1	1.512,0	1.649,9	1.473,9	1.275,9
Overige					
Premiepercentage (tot 1/7/2018)	-	-	-	-	14,0%
Premie-inkomen (tot 1/7/2018)	-	-	-	-	15,6
Kostendekkende premie	-	-	-	-	12,7
Uitkeringen	27,3	25,8	24,5	23,6	23,1
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	1,6	1,4	1,4	1,4	1,6
Resultaat volgens staat van baten en lasten	-49,6	25,8	-5,7	22,3	-13,4
Beleggingsrendement (netto)					
Algemene reserve (in miljoenen euro's)	-32,9	32,4	6,2	32,9	-8,8
Algemene reserve ⁶	-16,1%	14,5%	3,2%	15,6%	-4,3%
Pensioenbijspaarregeling	-9,9	2,4	2,9	6,6	-0,6
Kostenratio's					
Pensioenbeheerkosten per deelnemer	337	273	265	232	251
Vermogensbeheerkosten ⁷	0,27%	0,25%	0,29%	0,36%	0,41%
Gemiddelde transactiekosten ⁸	0,08%	0,09%	0,01%	0,05%	0,04%

1 De (beleids)dekkingsgraad is vastgesteld o.b.v. het totale vermogen en technische voorzieningen, dus incl. die voor risico deelnemer.

2 Volgens de definitie in het FTK wordt deze dekkingsgraad afgeleid van de grens waar volgens de rekenregels voor toekomstbestendige indexatie de gehele prijsinflatie kan worden gecompenseerd.

3 Betreft het percentage per 1 januari van elk jaar.

4 Het Toeslagreglement is van toepassing op de personen die verzekerd zijn ingevolge de 'oude basisregeling' (die gold tot en met 1996) en destijds 15 of meer deelnemersjaren hadden.

5 Vanaf 1 juli 2018 is SPEY een gesloten fonds. De personen opgenomen onder 'Actieve deelnemers' zijn deelnemers die in dienst waren voor 1 juli 2018 en nog steeds in dienst zijn.

6 Netto rendement (rendement inclusief beheerkosten en kortingen) als percentage van het gemiddeld belegd vermogen.

7 Als percentage van het gemiddeld belegd vermogen.

8 Als percentage van het gemiddeld belegd vermogen. In 2020 is dit percentage gebaseerd op zowel de directe als de indirecte transactiekosten. In eerdere jaren was dit percentage gebaseerd op alleen de indirecte transactiekosten.

2.2 Organisatie per juni 2023

Bestuur		Jaar van aftreden/ herbenoeming	Uiterste jaar van aftreden
Namens de werkgever			
N.G. de Jager (man, 1954)	Voorzitter Agendacommissie	2023	2023
J.C. Besters (man, 1957)	Penningmeester Auditcommissie	2023	2024
S.B. Spiessens (man, 1969)	Communicatiecommissie	2022	2030
Namens de werknemers			
E. Wierenga (vrouw, 1978)	Secretaris Agendacommissie	2024	2024
E.J. Appel (vrouw, 1974)	Auditcommissie Communicatiecommissie	2023	2027
Namens de pensioengerechtigden			
R.J. Ekkebus (man, 1950)	Communicatiecommissie	2022	2030

Verantwoordingsorgaan		Jaar van aftreden/ herbenoeming	Uiterste jaar van aftreden
Namens de werkgever			
N.M. Opdam (vrouw, 1968)		2024	2032
Namens de werknemers			
H. Elgersma (vrouw, 1972)	Voorzitter	2022	2026
Vacature	Secretaris		
Namens de pensioengerechtigden			
M.W. Ramaekers (man, 1952)		2023	2027

Leden Visitatiecommissie

J.B.L.M. van Besouw, voorzitter (man, 1954)

A.J.E.M. Vollenbroek (vrouw, 1968)

C.D.A. Verbeek (man, 1960)

Sleutelfunctiehouders

Actuariële functie: E. Wierenga (tevens bestuurslid)

Interne auditfunctie: J.C. Besters (tevens bestuurslid)

Risicobeheerfunctie: J.L.M. van Eekelen

Compliance officer/ Functionaris gegevensbescherming

HVG Law LLP

S. Cook Chaves (vanaf 1 augustus 2022)

R. Buijs (tot 1 augustus 2022)

Uitbesteding

Pensioenbeheer: Aegon Levensverzekering N.V. (hierna Aegon)

Vermogensbeheer: Goldman Sachs (voorheen NN Investment Partners B.V.)

Accountant

Mazars Accountants N.V.

Actuaris

Aon Nederland cv

2.2.1 Personalia, vergaderingen en gedragscode

In 2022 hebben in de samenstelling van het bestuur geen wijzigingen plaatsgevonden.

Het bestuur vergaderde in 2022 zes keer.

Het bestuur alsook alle andere verbonden personen van SPEY hebben allen de nalevingsverklaring, zoals vermeld in artikel 10.2 van de gedragscode, ingevuld en getekend. De beoordeling van deze verklaringen heeft geen overtredingen van de gedragscode aan het licht gebracht.

In 2022 zijn geen meldingen van misstanden en/of incidenten ontvangen, zoals genoemd in de klokkenluidersregeling dan wel de incidentenregeling. Er lopen per 31 december 2022 geen onderzoeken welke afhandeling behoeven. Tevens zijn over 2022 geen sancties, dwangsommen of bestuurlijke boeten opgelegd, is er geen aanwijzing aan SPEY gegeven en is er geen bewindvoerder aangesteld.

Door de verbonden personen worden nevenfuncties gemeld bij de compliance officer, op de voorgeschreven wijze goedgekeurd en tevens vermeld op de voornoemde nalevingsverklaring van de gedragscode. Aan de hand van de gemelde nevenfuncties is beoordeeld of sprake kan zijn van mogelijk tegenstrijdige persoonlijke, professionele en financiële belangen. Tevens is beoordeeld in hoeverre een risico van belangenverstrengeling bestaat ten opzichte van de door SPEY ingehuurde externe partijen.

Op basis van de door de verbonden personen verstrekte informatie is in 2022 niet van enig tegenstrijdig persoonlijk, professioneel of financieel belang gebleken. Tevens is niet gebleken dat sprake is geweest van (een risico van) belangenverstrengeling ten opzichte van de door SPEY ingehuurde externe partijen.

2.2.2 Activiteiten en besluitvorming

Organisatie van het bestuur

Ten aanzien van de organisatie van het bestuur is gekozen voor een model waar gewerkt wordt met commissies vanuit het bestuur, die samen met het pensioenbureau besluiten voorbereiden en implementeren, alsmede adviezen geven.

Het bestuur blijft, zonder enige uitzondering, eindverantwoordelijk.

Hieronder beschrijven wij kort de activiteiten van de diverse commissies.

Agendacommissie

De agendacommissie komt voorafgaand aan de bestuursvergadering bijeen. De taken van de agendacommissie zijn het opstellen van de agenda voor de bestuursvergadering, het maken van een tijdsplanning voor het bespreken van de geagendeerde onderwerpen en het beoordelen van de kwaliteit van de concept vergaderstukken.

Auditcommissie

Het bestuur besteedt de voorbereidingen ten aanzien van de financiële verantwoording en verslaglegging van SPEY uit aan de auditcommissie. De auditcommissie heeft ten behoeve van het bestuur een adviserende taak.

De auditcommissie heeft tot taak actuele ontwikkelingen op het gebied van financiële verantwoording en verslaglegging te volgen. Voor zover de auditcommissie in deze ontwikkelingen aanleiding ziet het format of de periodiciteit van de rapportage van SPEY aan te passen, heeft de auditcommissie tot taak het bestuur hierover op eigen initiatief te adviseren.

Daarnaast draagt de auditcommissie zorg voor het opstellen van organisatie- en risicobeheerprocedures, waaronder de beschrijving van de AO/IB, de risicomatrix en de risk control matrix. Zij monitort de risicobeheersings- en controlesystemen (inclusief de afhandeling van de voorgestelde verbeteracties van

de externe accountant, van de externe (certificerend) actuaris en/of het bestuur), alsmede het functioneren van de accountant en actuaris.

De sleutelfunctiehouder Interne auditfunctie is tevens de voorzitter van de auditcommissie en de auditcommissie is de belangrijkste vervuller van de interne auditfunctie.

De auditcommissie vergadert zo dikwijls als wenselijk is.

Communicatiecommissie

Het bestuur besteedt de (voorbereidingen ten aanzien van) communicatie uit aan de communicatiecommissie. De communicatiecommissie heeft ten behoeve van het bestuur een adviserende en toezichthoudende taak.

De communicatiecommissie adviseert het bestuur over het communicatiebeleid, waaronder het communicatieplan, de inhoud van de diverse fondsdocumenten, evenals de wettelijke richtlijnen voor het door SPEY uit te voeren communicatiebeleid.

De communicatie over de uitvoering van de pensioenregeling wordt door zowel de werkgever, de verzekeraar, als SPEY verzorgd. De communicatiecommissie houdt toezicht op de wijze waarop de communicatie vanuit de werkgever en verzekeraar verloopt.

De communicatiecommissie vergadert zo dikwijls als wenselijk is, doch tenminste eenmaal per kwartaal.

2.3 Profiel

In paragraaf 2.3 wordt het profiel van SPEY in algemene zin beschreven. Bepaalde onderwerpen worden, indien relevant, in het Verslag van het bestuur (paragraaf 2.4) nader toegelicht.

2.3.1 Doelstelling

De statutaire doelstelling van SPEY luidt: 'De Stichting Pensioenfonds Ernst & Young heeft ten doel rechten op pensioen toe te kennen aan deelnemers, gewezen deelnemers en hun nagelaten betrekkingen en wel in overeenstemming met de bepalingen van het pensioenreglement'.

Concreet betekent dit dat SPEY verantwoordelijk is voor de uitvoering van de collectieve pensioenregeling van de Ernst & Young organisatie in Nederland (inclusief door hen aangewezen gelieerde kantoren) en Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen (gezamenlijk hierna EY), zoals die gold tot 1 juli 2018. Hiertoe zijn Uitvoeringsovereenkomsten met Ernst & Young en Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen van kracht.

SPEY verzorgt daarnaast de uitvoering van het Toeslagreglement van Ernst & Young.

SPEY is statutair gevestigd te Rotterdam en houdt kantoor op Wassenaarseweg 80, 2596 CZ te Den Haag. Het inschrijfnummer van SPEY in het register bij de Kamer van Koophandel is 41151329.

2.3.2 Missie, visie, strategie en risicohouding

Missie

SPEY heeft als missie om de bij SPEY opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten op een verantwoorde wijze te beheren, met een evenwichtige afweging van de belangen van alle stakeholders. Het veiligstellen van de pensioenaanspraken en -rechten en de bescherming daarvan tegen geldontwaarding is het voornaamste streven, waarbij een verantwoorde afweging tussen risico, rendement en kosten wordt gemaakt. De deelnemers staan centraal. Het bestuur zal het beheer op een correcte, maatschappelijk verantwoorde en zo efficiënt mogelijke wijze uitoefenen.

De bedreigingen om de missie waar te maken, alsmede de terzake getroffen maatregelen om de bedreigingen (risico's) te mitigeren, worden expliciet gemaakt in de risicomatrix, welke periodiek in de vergadering van het bestuur wordt besproken en zo nodig aangevuld of bijgesteld. De beheersmaatregelen zijn in detail beschreven in de risk control matrix.

Kernwaarden

Het bestuur gaat daarbij uit van de volgende kernwaarden:

- Betrouwbaar en betrokken: de mate waarin men erop kan vertrouwen dat je een belofte of toezegging zal nakomen en je verbonden voelen met SPEY waarvoor je werkt en het werk dat je doet. Het bestuur doet niemand beloften die redelijkerwijs niet of alleen met het nemen van onaanvaardbaar risico kunnen worden nagekomen.
- Beheerste procesvoering: processen zijn goed en adequaat ingericht en worden op beheerste wijze doorlopen en vastgelegd.
- Continuïteit: borgen dat bij een onvoorzien vertrek van een belangrijke kennisdrager geen ongewenst hiaat van specifieke kennis ontstaat.
- Transparantie: SPEY communiceert helder en open over de regeling, de financiële positie en de risico's die daaraan verbonden zijn voor de belanghebbenden. SPEY legt ook helder en open verantwoording af over de invulling van de aan hem opgedragen taken, het financiële beleid dat SPEY voert en de resultaten daarvan.
- Evenwichtige solidariteit: SPEY bedient zijn (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever(s) zodanig dat ze zich binnen SPEY vertegenwoordigd voelen en deelt de risico's die in de regeling aanwezig zijn zo evenwichtig mogelijk aan alle belanghebbenden toe.

Visie

Het bestuur ziet grote veranderingen in de pensioenomgeving, waaronder veranderende regelgeving, onzekere omgevingsfactoren in de financiële wereld en de behoefte van deelnemers aan zekerheid over hun nominale en reële pensioen. Daarnaast ziet het bestuur dat risico's steeds meer van werkgevers naar werknemers worden verlegd en dat verdeelproblemen ontstaan tussen de generaties. Deze ontwikkelingen hebben gezien het gesloten karakter van het Fonds, naar het oordeel van het bestuur weinig invloed op SPEY.

In deze dynamiek blijft de ambitie van SPEY om met een effectieve en efficiënte uitvoering, gegeven de beschikbare middelen, de koopkracht voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden zowel nu als in de toekomst zo goed als mogelijk in stand te houden. Het bestuur heeft geen specifieke visie op de ontwikkeling van rente en toekomstige rendementen van beleggingen. Wel is het bestuur van mening dat het met de verschillende onzekerheden om moet gaan en flexibiliteit in handelen moet hebben. Om pensioenbewustzijn en betrokkenheid van deelnemers te realiseren zal communicatie en transparantie daarom veel aandacht van het bestuur krijgen.

SPEY heeft vanaf 1 juli 2018 de status van een gesloten pensioenfonds. Het bestuur van SPEY heeft begin 2022 geconcludeerd dat overdracht aan Aegon gevolgd door liquidatie van SPEY zeker op de langere termijn het beste is voor alle belanghebbenden en heeft daarom in 2022 een traject in gang gezet om deze oplossing - zo mogelijk - te realiseren.

Strategie

Om de missie te kunnen realiseren geeft het bestuur op de volgende wijze hier invulling aan:

- Een zorgvuldig overwogen en vormgegeven beleid.
- Een evenwichtige belangenbehartiging en -afweging.
- Onderkende risico's worden afgewogen en beheersbaar gemaakt.
- Een adequate procesinrichting.
- Op doelgroep afgestemde voorlichting.
- Duidelijk en tijdige communicatie met de belanghebbenden.
- De nodige stappen voor alternatieve uitvoering gezet.

Risicohouding

Het element risicohouding dient twee doelen:

1. De risicohouding van SPEY is onderdeel van de afspraak (een randvoorwaarde) tussen werkgever(s) en SPEY om de pensioenregeling uit te voeren. Het vormt het uitgangspunt voor het bestuur om die risicohouding in overleg met overige fondsorganen nader te omschrijven en uit te werken in een beleggingsbeleid.
2. De risicohouding is één van de uitgangspunten waarop wordt getoetst bij de besluitvorming, afleggen van verantwoording en het interne toezicht op SPEY.

SPEY voert een uitkeringsovereenkomst als basisregeling en een premieovereenkomst als vrijwillige bijspaarregeling uit. Beide regelingen zijn gesloten voor nieuwe opbouw of inleg. In de tabel hierna worden de elementen van de risicohouding voor de basisregeling op hoofdlijnen gepresenteerd.

Kwalitatieve risicohouding

De kwalitatieve risicohouding is onderverdeeld naar de volgende twee onderdelen:

Indexatiebeleid:

- Na overleg met werkgever, Ondernemingsraad en Verantwoordingsorgaan heeft SPEY de jaarlijkse prijsinflatie als maatstaf voor indexatie gekozen.
- Het is acceptabel dat bij ongunstige economische omstandigheden (volledige) toekenning van waardevastheid niet realiseerbaar is.

Beleggingsbeleid:

- De deelnemers kiezen voor een relatief zeker(der) nominaal pensioen.
- Alle pensioenrechten en -aanspraken zijn in een garantiecontract bij Aegon ondergebracht.
- SPEY beheert zelf de beleggingen die staan tegenover de algemene reserve.
- In het streven naar waardevastheid van de pensioenen is er bereidheid om beleggingsrisico te nemen en een beleggingsrendement na te streven dat hoger is dan de risicovrije marktrente.
- Diversificatie over verschillende beleggingscategorieën loont.
- Beleggingen moeten (in ieder geval voor het bestuur van SPEY) altijd begrijpelijk, uitlegbaar en transparant zijn.
- Het is belangrijk dat er kostenbewust wordt belegd en er inzicht is in de kosten.
- Er is een belangrijke doch afgewogen plaats voor maatschappelijk verantwoord beleggen in het beleggingsbeleid. De activiteiten op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen vormen echter geen doel op zich.

Kwantitatieve risicohouding

De (kwantitatieve) risicohouding wordt nader geconcretiseerd op basis van de hoogte, (onder)grenzen en bandbreedtes als onderdeel van de risicohouding:

- voor de lange termijn: aan het pensioenresultaat;
- voor de korte termijn: aan het vereist eigen vermogen (VEV).

Lange termijn

Het pensioenresultaat geeft de waardevastheid (of koopkracht) van het pensioen weer. Bij een pensioenresultaat van 100% groeien de pensioenen gemiddeld jaarlijks met de inflatie. Als het pensioenresultaat lager is dan 100%, dan blijven de pensioenen niet volledig waardevast.

Bij een normale ontwikkeling van de economie verwacht SPEY op lange termijn dat het pensioenresultaat voor de populatie als geheel 75% zal zijn. Dit houdt in dat SPEY de pensioenen op termijn met ongeveer 60% van de inflatie kan verhogen.

Als de marktomstandigheden zich ongunstig ontwikkelen, verwacht SPEY dat het pensioenresultaat 30% lager zal zijn (i.c. een pensioenresultaat van 52,5%). Dit betekent dat SPEY de pensioenen dan met ongeveer 30% van de inflatie kan verhogen.

Korte termijn

SPEY hanteert een VEV dat gelijk is aan het MVEV. De ondergrens van het pensioenresultaat vanuit het VEV is gesteld op 60% (slechtweerscenario op 42%).

Risicohouding ten aanzien van de PBR

De risicohouding komt tot uitdrukking in de door SPEY vastgestelde maximaal aanvaardbare afwijking van het pensioen op AOW-datum in een pessimistisch scenario ten opzichte van het verwachte pensioen in een verwacht scenario. SPEY heeft de risicohouding vastgesteld op basis van het verschil tussen deze twee uitkomsten. In 2021 zijn de lifecycles voor het laatst geëvalueerd tegen deze maatstaf. De default lifecycle (indien een (gewezen) deelnemer geen keuze maakt) is Defensief.

Lifecycle		Aantal jaren voor pensionering			
		30	20	10	5
Defensief	Risicohouding	60%	40%	20%	10%
Neutraal	Risicohouding	70%	50%	30%	15%
Offensief	Risicohouding	75%	60%	30%	15%

2.3.3 Opdrachtaanvaarding

Het bestuur heeft op grond van artikel 102a van de Pensioenwet formeel de opdracht aanvaard tot de uitvoering van de door werkgever(s) en ondernemingsraad aan SPEY opgedragen pensioenregeling. In het kader van de opdrachtaanvaarding toetst het bestuur de door werkgever(s) en ondernemingsraad gemaakte afspraken aan de doelstelling en de beleidsuitgangspunten van SPEY.

Er treden geen wijzigingen meer op in de pensioenregeling, anders dan wettelijke verplicht door te voeren wijzigingen. Omdat de werkgever(s) de pensioenregeling vanaf 1 juli 2018 niet meer laten uitvoeren door SPEY, kan in die gevallen geen formele opdrachtaanvaarding meer plaatsvinden door SPEY jegens de werkgever(s).

Herziene uitvoeringsovereenkomsten

In 2019 is een herziene uitvoeringsovereenkomst met Ernst & Young en HVG Law gesloten. Deze overeenkomst heeft een onbepaalde looptijd en voorziet erin dat alle kosten van SPEY, benodigd voor de uitvoering van haar taken, worden voldaan door Ernst & Young en HVG Law. Onder de hiervoor genoemde kosten vallen niet de kosten inzake uitgaande waardeoverdrachten. Met het sluiten van deze overeenkomsten is geborgd dat alle uitvoeringskosten van SPEY worden betaald zonder in te teren op het vrije vermogen van SPEY.

2.3.4 Governance

SPEY kent als bestuursmodel het paritaire model. Overeenkomstig de Code Pensioenfondsen heeft het bestuur een Verantwoordingsorgaan ingesteld en wordt intern toezicht gehouden door middel van een Visitatiecommissie. De naleving van de code is gebaseerd op het 'Comply or explain' beginsel. Dit betekent dat een pensioenfonds de normen van de code toepast of in het jaarverslag motiveert waarom het een norm niet (volledig) toepast.

Naleving Code Pensioenfondsen

Wij volgen de Code Pensioenfondsen waarbij aan norm 33 deels wordt voldaan. Norm 33 betreft dat zowel in het bestuur als in het VO personen van boven en van onder de 40 jaar zijn opgenomen. De huidige bezetting van zowel het bestuur als het VO voldoet hier niet aan.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit zes personen. Drie leden worden aangewezen door de Board of Directors van Ernst & Young Nederland LLP en HVG Law, twee leden worden gekozen uit en door de deelnemers en het derde deelnemersbestuurslid wordt gekozen uit en door de pensioengerechtigden.

Het bestuur heeft een voorzitter, penningmeester en secretaris benoemd en een drietal commissies samengesteld (agendacommissie, auditcommissie en communicatiecommissie), waarin bestuursleden en medewerkers van het pensioenbureau zijn vertegenwoordigd.

Sleutelfuncties in het kader van IORP-II

Op grond van wetgeving naar aanleiding van de IORP II (Institutions for Occupational Retirement Provisions) richtlijn van de EU zijn nadere regels gesteld voor de invulling van de sleutelfuncties met betrekking tot de risicobeheerfunctie, de actuariële functie en de internal auditfunctie van pensioenfondsen.

De risicobeheerfunctie betreft het beoordelen/monitoren van het risicobeheerssysteem. De actuariële functie betreft met name het toezien op de berekening van de technische voorziening en het beoordelen van de betrouwbaarheid/adequaatheid daarvan. De internal auditfunctie betreft de adequaatheid en doeltreffendheid van de interne controle mechanismen ter waarborging van een beheerste en integere bedrijfsvoering.

SPEY heeft voor de actuariële functie en interne auditfunctie twee zittende bestuurders benoemd. De risicobeheerfunctie heeft SPEY uitbesteed.

Verantwoordingsorgaan

In het Verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers, de pensioengerechtigden en de gezamenlijke werkgevers met ieder een lid vertegenwoordigd. Waarbij geldt dat de deelnemers normaliter door twee leden worden vertegenwoordigd. Voor één lid staat een vacature open. Het bestuur legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid, de besluitvormingsprocedures, de besluiten en de realisatie van het beleid.

Visitatiecommissie

Het bestuur heeft zorggedragen voor de organisatie van een transparant intern toezicht door het instellen van een Visitatiecommissie. De Visitatiecommissie vervult zijn toezichttaak zodanig dat het bijdraagt aan het effectief en slagvaardig functioneren van SPEY en aan een beheerste en integere bedrijfsvoering door SPEY. De Visitatiecommissie krijgt jaarlijks van het bestuur de opdracht tot het verrichten van een visitatie en het vervaardigen van een rapport met de bevindingen van de commissie. De samenvattende bevindingen zijn in hoofdstuk 3 opgenomen.

Compliance officer

Compliance is een onmisbare schakel om een goede reputatie en betrouwbaarheid van SPEY te borgen. De rol van de compliance officer is uitbesteed aan Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP. SPEY heeft een compliance charter opgesteld, waarin de reikwijdte en het geheel van activiteiten van de compliance functie is vastgelegd. Dit ziet met name toe op het verrichten van de werkzaamheden met betrekking tot de toetsing op de naleving van de gedragscode van SPEY en het rapporteren van de uitkomsten hieromtrent (inclusief eventuele aanbevelingen ten aanzien van de naleving van de gedragscode).

Functionaris gegevensbescherming

SPEY heeft met betrekking tot de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG⁹) een privacy register opgesteld en met zijn verwerkers overeenkomsten afgesloten. Daarnaast heeft SPEY een privacy statement en een privacy beleid opgesteld. Ook heeft SPEY een functionaris voor de gegevensbescherming (FG) aangesteld. De rol van de FG is uitbesteed aan Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP. Zij houdt binnen de organisatie toezicht op de toepassing en naleving van de AVG.

Pensioenbureau

De operationele uitvoering wordt, conform afspraken in de uitvoeringsovereenkomst, verzorgd door het pensioenbureau. De medewerkers van het pensioenbureau zijn in dienst bij SPEY, waarbij de kosten worden gefactureerd aan EY. SPEY heeft een uitbestedingsovereenkomst met Ernst & Young Nederland LLP met betrekking tot het personeelsbeheer. Bij het pensioenbureau werken vijf medewerkers (3,75 FTE).

De belangrijkste taken van het pensioenbureau zijn:

- het houden van toezicht op de uitbestede werkzaamheden;
- bestuursondersteuning;
- het uitvoeren van taken voor zover niet uitbesteed;
- het uitvoeren van het communicatiebeleid.

⁹ De AVG is ook wel bekend onder de Engelse naam: General Data Protection Regulation (GDPR).

2.3.5 Communicatie

Communicatie over het tot stand komen van pensioen als arbeidsvoorwaarde is primair de taak van de werkgever. De communicatie over de uitvoering van de pensioenregeling wordt door de pensioenuitvoerder verzorgd.

Het communicatiebeleid is vastgelegd in een communicatieplan. In dit plan heeft het bestuur aangegeven op welke manier SPEY communicatie vorm geeft. De belangrijkste doelstelling is dat de deelnemer op de hoogte moet zijn van zijn of haar pensioensituatie.

Tevens wordt nagestreefd om het pensioenbewustzijn van de deelnemers te vergroten, zodat zij op de hoogte zijn van de keuzes die ze kunnen maken en weten wat de gevolgen zijn van die keuzes.

De schriftelijke uitingen, de website en het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) zijn middelen die voor communicatie door het pensioenbureau worden ingezet.

2.3.6 Kenmerken van de pensioenregelingen

Inleiding

Vanaf 1 juli 2018 is SPEY een gesloten pensioenfonds, wat betekent dat vanaf dat moment geen pensioen meer wordt opgebouwd via SPEY. Ook het bijsparen via SPEY is per 1 juli 2018 gestopt. Het pensioen dat tot 1 juli 2018 via SPEY is opgebouwd, blijft bij SPEY staan.

Vanaf 1 juli 2018 is een nieuwe pensioenregeling ingegaan, een zogenoemde individuele beschikbare premieregeling. De werkgevers hebben deze regeling in uitvoering gegeven bij Aegon Capital, een Nederlandse Premiepensioeninstelling (PPI) die onderdeel is van Aegon.

Hieronder beschrijven wij (beknopt) de pensioenregeling van SPEY.

Basisregeling

In de basisregeling is het ouderdomspensioen ondergebracht, gebaseerd op middelbaar loon. De pensioenrichtleeftijd binnen de pensioenregeling is 67 jaar, wat betekent dat het ouderdomspensioen dat werd opgebouwd ingaat op 67 jaar. Het ouderdomspensioen dat is opgebouwd tot 1 januari 2014 gaat in op 65 jaar.

Na overleg met werkgever, Ondernemingsraad en Verantwoordingsorgaan heeft SPEY de jaarlijkse prijsinflatie als maatstaf voor indexatie gekozen. Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke indexatie is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald.

De prepensioenregeling is per 1 januari 2007 premievrij gemaakt. Dit houdt in dat geen sprake meer is van verdere opbouw van prepensioen en dat het reeds opgebouwde prepensioen als prepensioen blijft toebehoren aan de deelnemers.

De basisregeling voorziet ook in voorzieningen voor de nabestaanden. Jaarlijks werd 75% van het in dat jaar opgebouwde ouderdomspensioen ingekocht. Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid was verzekerd op basis van zes klassen. Op het moment dat de deelnemer vóór 2020 recht kreeg op een uitkering uit hoofde van de WIA, wordt, onder voortzetting van de pensioenopbouw, (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling verleend.

Pensioenfonds Notariaat

(Kandidaat)-notarissen en medewerkers die werkzaam zijn in een ondersteunende functie op het notariaat zijn verplicht verzekerd via Pensioenfonds Notariaat. Een eventuele korting op de pensioenaanspraken door Pensioenfonds Notariaat, wordt niet aangevuld door SPEY.

PensioenBijspaarRegeling (PBR)

SPEY bood tot 1 juli 2018 aan de deelnemers van SPEY de mogelijkheid voor eigen rekening en risico te sparen voor een kapitaal op een pensioenspaarrekening om daarmee op de pensioendatum verzekerde pensioenaanspraken te kunnen inkopen. De PBR wordt uitgevoerd door Goldman Sachs door middel van het product 'Mijn Pensioen'. Voor de in 2022 in gang gezette complexiteitsreductie verwijzen wij naar de toekomstparagraaf.

Hiertoe werd voor de betrokken deelnemers aan de PBR een individuele beleggingsrekening geopend met een daaraan verbonden beleggingsdepot voor de pensioenbeleggingen. Als de deelnemer aan de PBR voor de pensioendatum overlijdt, wordt het pensioenkapitaal aangewend voor partnerpensioen en/of wezenpensioen.

Tenzij de deelnemer aan de PBR anders beslist, belegt hij of zij door middel van het zogenoemde lifecycle beleggen. Bij aanvang werd een risicoprofiel opgesteld; hierbij hoort een beleggingsmix. De beleggingsmix wordt automatisch aangepast als de deelnemer aan de PBR een volgende leeftijdscategorie bereikt. Op deze manier wordt het beleggingsrisico kleiner naarmate de pensioendatum nadert. De deelnemer aan de PBR geeft hierdoor de zorg van zijn of haar beleggingsportefeuille uit handen.

De deelnemers aan de PBR kunnen ervoor kiezen om hun ingelegde geld naar eigen keuze te beleggen in verschillende beleggingsfondsen. SPEY heeft de deelnemers aan de PBR de mogelijkheid gegeven om de verantwoordelijkheid voor de beleggingen over te nemen. Indien de deelnemer deze verantwoordelijkheid heeft overgenomen, informeert Goldman Sachs de deelnemer over de spreiding van de beleggingen in relatie tot de duur van de periode tot de pensioendatum, waarbij het beleggingsrisico kleiner wordt naarmate de pensioendatum nadert. Tevens onderzoekt Goldman Sachs, ten minste één keer per jaar, of de beleggingen van de deelnemer zich bevinden binnen de hiervoor gestelde grenzen.

Via 'Mijn Pensioen' kan de deelnemer zijn risicoprofiel bepalen, beleggingskeuzes maken en eventueel persoonlijke gegevens zoals het e-mailadres aanpassen.

Fiscale kwalificatie

Zowel de basisregeling als de PBR voldoen aan de systematiek en juridische regels omtrent de fiscale behandeling van pensioenen teneinde te kwalificeren als een pensioenregeling in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964.

Toeslagregeling

Het Toeslagreglement is van toepassing op de personen die verzekerd zijn ingevolge de 'oude basisregeling' (die gold tot en met 1996) en destijds 15 of meer deelnemersjaren hadden. De regeling is gericht op 'het op enigerlei wijze tegemoetkomen aan een vermindering van de koopkracht van ingegane of premievrije pensioenen van begunstigten door middel van toeslagen.'

De toeslagregeling is een voorwaardelijke regeling. Zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Board of Directors van Ernst & Young Nederland LLP zal het bestuur geen toeslag toekennen. In beginsel geldt de procentuele salarisverhoging, die in enig jaar aan de actieve werknemers van Ernst & Young wordt toegekend, als maatstaf voor toekenning van de toeslag, waarbij deze nooit meer zal bedragen dan zes procent. Als de toegekende toeslag hoger is dan de verhoging van de pensioenaanspraken en pensioenrechten uit indexatie, zoals die door het bestuur is vastgesteld, zal de koopsom die nodig is om dit verschil in te kopen bij Ernst & Young apart in rekening worden gebracht.

Verzekering

De aanspraken uit de basis- en toeslagregeling zijn volledig verzekerd bij Aegon. De verzekering van de verplichtingen, voortvloeiend uit de volgens de pensioenregelingen gedane toezeggingen, geschiedde op basis van tijdsevenredige financiering. De overeenkomst met Aegon heeft de vorm van een 'garantiecontract'. Dit houdt in dat Aegon de uitkering van de opgebouwde en gefinancierde pensioenaanspraken volledig garandeert. Ook betekent dit dat indien na de einddatum van de overeenkomst (1 juli 2018) in de toekomst zwaardere grondslagen gelden, bijvoorbeeld vanwege toegenomen levensverwachtingen, de lasten daarvan geheel voor rekening komen van Aegon.

Het contract is geëindigd op 30 juni 2018. Vanaf 1 juli 2018 is geen nieuw contract bij Aegon gesloten en heeft SPEY ervoor gekozen om de opgebouwde pensioenaanspraken premievrij achter te laten. De lopende verzekeringen zijn premievrij gemaakt, waarbij de garantie voor de volle duur van de verzekeringen blijft gelden. Ook blijft het mogelijk de pensioenverplichtingen met de daarbij behorende (gelds)waarde over te dragen aan SPEY.

Gezien de vormgeving van de uitvoering door middel van het met de verzekeraar gesloten garantiecontract, zijn de risico's ten aanzien van de opgebouwde aanspraken voor de deelnemer beperkt tot de toekomstige indexaties en het kredietrisico ten aanzien van Aegon. Het garantiecontract kent geen technische winstdeling (betrekking hebbend op de behaalde resultaten op sterfte en arbeidsongeschiktheid) en geen winstdeling achteraf op beleggingsrendement.

2.3.7 Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN)

In de Statuten wordt tot uiting gebracht dat SPEY werkt volgens een door het bestuur vastgestelde Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (hierna ABTN), zoals bedoeld in de Pensioenwet en het daaruit voortvloeiende Besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfondsen.

De ABTN heeft als doel:

- aan de hand van een beschrijving van de hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem en van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle integraal inzicht te geven in het functioneren van SPEY en
- een beschrijving te geven van het door SPEY te voeren beleid, waarbij de financiële opzet en de grondslagen waarop dit beleid berust, gemotiveerd omschreven zijn.

De ABTN, die is voor het laatst in april 2023 geactualiseerd, heeft de hoedanigheid van een bedrijfsplan dat het algeheel functioneren inzichtelijk maakt.

2.4 Verslag van het bestuur

2.4.1 Financiële positie en bestandsontwikkeling

2.4.1.1 Dekkingsgraden

De hoogte van de dekkingsgraden is in 2022 toegenomen. Deze stijging wordt veroorzaakt doordat enerzijds de pensioenverplichtingen als gevolg van de gestegen marktrente daalde en dat anderzijds doordat het eigen vermogen door de verliezen op de beleggingen daalde. De daling van de beleggingen was eveneens grotendeels het gevolg van de gestegen marktrente.

Actuele dekkingsgraad

De actuele dekkingsgraad (de verhouding tussen het pensioenvermogen en de totale voorzieningen) is gestegen van 115,2% per 31 december 2021 naar 117,7% per 31 december 2022.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad wordt vastgesteld als het gemiddelde van de laatste twaalf maandelijkse actuele dekkingsgraden. De beleidsdekkingsgraad is in 2022 gestegen van 114,0% naar 116,5%.

Reële dekkingsgraad

De Regeling Pensioenwet (artikel 7) stelt dat de reële dekkingsgraad wordt berekend door de beleidsdekkingsgraad te delen door de beleidsdekkingsgraad die is vereist om toekomstbestendig indexaties te kunnen toekennen ter grootte van de prijsinflatie.

Het indexatiebeleid van SPEY is erop gericht om toekomstbestendige indexaties te verlenen indien de beleidsdekkingsgraad groter is dan 100%. Ter bepaling van het benodigde vermogen om volledig te kunnen indexeren op basis van de prijsinflatie, worden de toekomstige indexatiekoopsommen contant gemaakt op basis van de (zuivere) RTS, verhoogd met een risico-opslag die aansluit bij de beleggingsmix van SPEY.

Om toekomstbestendig indexaties te kunnen verlenen ter grootte van de prijsinflatie is, uitgaande van het indexatiebeleid van het pensioenfonds, per 31 december 2022 een beleidsdekkingsgraad nodig van 143,2%. De reële dekkingsgraad per 31 december 2022 komt daarmee uit op 81,3% (116,5%/143,2%). Ultimo 2021 was dit 78,1%.

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt ultimo 2022 € 188,3 miljoen (ultimo 2021 € 237,9 miljoen). De algemene reserve dient ter dekking van risico's en kan worden gebruikt voor indexatie.

Solvabiliteit

SPEY heeft in het kader van een bestendige gedragslijn het MVEV vastgesteld als 1% van de voorziening voor risico fonds. Daarnaast wordt een MVEV aangehouden van 1% van de voorziening voor risico deelnemers. De hoogte van het MVEV is hiermee in lijn met de DNB-vereisten voor een volledig verzekerd pensioenfonds.

Voor de basisregeling bedraagt het MVEV 1% van de technische voorziening (afgedekt door garantiecontract). Per saldo is het MVEV van SPEY per 31 december 2022 gelijk aan €10,6 miljoen, ofwel 1,0% van de technische voorzieningen (ultimo 2021 € 15,6 miljoen). Een verzekerd pensioenfonds mag in de jaarrekening bij de vaststelling van het VEV het kredietrisico voor de vordering op de verzekeraar buiten beschouwing laten en hoeft geen rekening te worden houden met een kredietafslag. Het bestuur bewaakt het kredietrisico van de verzekeraar. Het bestuur heeft besloten geen afwaardering op de verzekeraar toe te passen. SPEY hanteert een VEV dat gelijk is aan het MVEV. De hoogte van het VEV is hiermee in lijn met de DNB-vereisten voor een volledig verzekerd pensioenfonds.

2.4.1.2 Analyse van het resultaat

Het resultaat van SPEY over 2022 is op € 49,6 miljoen negatief uitgekomen tegenover € 25,8 miljoen positief over 2021.

Dit resultaat wordt als volgt weergegeven:

(in duizenden euro's)	2022	2021
Resultaat op beleggingen	-32.931	32.377
Resultaat op premies en koopsommen	247	39
Indexaties	-16.710	-6.331
Overige baten en lasten	-226	-260
Totaal	-49.620	25.825

Het negatieve resultaat op beleggingen van € 32,9 miljoen bestaat uit een bruto direct rendement van € 0,2 miljoen positief, een bruto indirect rendement van € 33,1 miljoen negatief en beheerkosten van € 0,2 miljoen negatief. Het resultaat op premies en koopsommen betreft mutaties met terugwerkende kracht met betrekking tot de periode tot 1 juli 2018.

Financiële resultaten PBR

Inzake de PBR, waarbij naar keuze en voor rekening van de deelnemers gelden belegd worden, is over 2022 een negatief beleggingsrendement behaald van € 9,9 miljoen negatief ten opzichte van een positief beleggingsresultaat over 2021 van € 2,4 miljoen. De fee voor Goldman Sachs bedraagt € 0,1 miljoen.

Bestandsontwikkeling

Per 31 december 2022 is de samenstelling van het verzekerdenbestand als volgt:

	Man		Vrouw		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Actieve deelnemers ¹⁰	1.146	12	907	12	2.053	12
Actieve deelnemers (premievrij)	13	0	43	1	56	0
Gewezen deelnemers	7.167	72	5.351	72	12.518	72
Pensioengerechtigden	1.611	16	1.116	15	2.727	16
Totaal	9.937	100	7.417	100	17.354	100

¹⁰ Vanaf 1 juli 2018 is SPEY een gesloten fonds. De personen opgenomen onder 'Actieve deelnemers' zijn deelnemers die in dienst waren voor 1 juli 2018 en nog steeds in dienst zijn.

Het verloop van het aantal actieve deelnemers (incl. premievrijgestelden wegens arbeidsongeschiktheid), gewezen deelnemers en pensioengerechtigden is als volgt samen te vatten:

	Actieven	Gewezen deelnemers	Pensioen- gerechtigden
Stand per 1 januari 2022	2.347	12.521	2.613
Indiensttredingen	-	-	-
Uitdiensttredingen	-214	214	-
Afkoop/waardeoverdracht	-	-59	-
Ingang pensioen	-20	-142	162
Overlijden	-2	-16	-74
Ingang pensioen als gevolg van overlijden	-	-	41
Overige mutaties	-2	-	-15
Stand per 31 december 2022	2.109	12.518	2.727

2.4.1.3 Vermogenseisen

Een van de principes waarop het toezicht op de financiële positie en het financiële beleid van pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen stoelt, is dat de omvang van het vermogen in lijn is met de mate waarin SPEY risico loopt. Aangezien de basisregeling volledig is verzekerd, is het voor de bepaling van de omvang van het vermogen relevante risico beperkt tot kostenrisico.

Het kostenrisico vloeit voort uit artikel 17 van de Europese pensioenrichtlijn (richtlijn 2003/41/EG). Dit betekent dat verzekerde pensioenfondsen in alle gevallen een buffer van beperkte omvang moeten aanhouden van circa 1% van de technische voorzieningen, hetgeen neerkomt op een minimale dekkinggraad van 101%. Met betrekking tot de PBR geldt dat het beleggingsrisico bij de deelnemers ligt, en derhalve niet bij de verzekeraar. Volgens het Besluit FTK dient voor deze PBR een MVEV aangehouden te worden ter grootte van 1% van de technische voorziening voor risico deelnemers.

Per saldo is het MVEV van SPEY per 31 december 2022 gelijk aan € 10,6 miljoen, ofwel 1,0% van de technische voorzieningen. Deze vermogenseis betreft tevens het Vereist Eigen Vermogen aangezien bij de bepaling hiervan geen rekening hoeft te worden gehouden met het kredietrisico op de vordering op de verzekeraar. Het beschikbaar eigen vermogen is hoger dan het vereist eigen vermogen. Mitsdien is een herstelplan niet aan de orde.

2.4.2 Risicoparaagraaf

Inleiding

De risico's die de deelnemers lopen, worden beperkt door middel van het beleid van SPEY. SPEY kocht de pensioenaanspraken in bij de verzekeraar, waardoor de risico's - en dan met name het verzekeringstechnische risico - in belangrijke mate zijn overgeheveld naar de verzekeraar. Wat voor SPEY resteert als belangrijkste risico's en onzekerheden, zijn het kredietrisico (de kans dat de verzekeraar zijn verplichtingen niet nakomt) en het indexatierisico voor de deelnemers van SPEY.

SPEY heeft te maken met verschillende soorten van risico's, zowel financieel als niet-financieel, die de doelstelling van SPEY in gevaar (kunnen) brengen. Het beheersen van deze risico's wordt daarom door SPEY gezien als één van de kerntaken. De risicobereidheid is toegelicht in paragraaf 2.3.2 Missie, visie, strategie en risicohouding.

Het beleid van het risicobeheer is vastgelegd in de ABTN. Het bestuur heeft in kaart gebracht welke risico's inherent zijn aan de activiteiten van SPEY. In de daartoe opgestelde risicomatrix worden de risico's met bijbehorende beheersingsmaatregelen benoemd. De risicomatrix wordt periodiek in een bestuursvergadering besproken.

De risicobeheerfunctie beoordeelt en monitort het risicobeheersysteem, en rapporteert erover. Met de risicobeheerfunctie wordt beoogd dat SPEY een totaalbeeld heeft van de verschillende risico's waaraan SPEY wordt blootgesteld. Het betreft zowel financiële als niet-financiële risico's. Naast deze control-rol heeft de functie ook een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer. Daarnaast levert de houder van deze functie een belangrijke bijdrage aan de beheersing van de risico's en de rapportage hierover aan het Bestuur.

De sleutelfunctiehouder risicobeheerfunctie bepaalt in onafhankelijkheid welke werkzaamheden op welke wijze en door wie worden uitgevoerd en oordeelt in onafhankelijkheid over de adequaatheid. Het bestuur stelt vast en onderschrijft dat indien het bestuur naar aanleiding van een melding of rapportage door de sleutelfunctiehouder risicobeheerfunctie niet tijdig of afdoende maatregelen treft, de sleutelfunctiehouder dit dient te melden aan de toezichthouder DNB.

Oorlog in Oekraïne

De portefeuille van SPEY had via twee indirecte beleggingen een zeer beperkte exposure naar Rusland en Oekraïne en geen exposure naar Wit-Rusland. De directe impact op de portefeuille was erg klein.

Omdat SPEY via fondsen belegt, konden wij niet zelf bepalen direct alle Rusland exposure uit de portefeuille te elimineren. SPEY stelde zich op het standpunt dat er geen nieuwe investeringen in Rusland en Wit-Rusland werden gedaan en conformeerde zich uiteraard aan de sanctiewetgeving. Goldman Sachs, de partij aan wie de operationele uitvoering van onze beleggingen is uitbesteed, zag dat de door hen gevolgde managers ook een dergelijk beleid voerden. Russische en Wit-Russische aandelen werden verwijderd uit de index en fondsbeheerders bouwden derhalve hun posities af.

Daarnaast is met Aegon afgestemd dat er namens SPEY geen pensioenuitkeringen worden gedaan aan Russische ingezetenen die op de sanctielijst staan.

Risicomatrix

De belangrijkste risico's voor SPEY zijn enerzijds de effecten op de beurs, rentestand en sterfteresultaten en anderzijds op de uitbestedingsorganisaties.

De risico's die het pensioenfonds loopt, alsmede de getroffen beheersmaatregelen om deze risico's te mitigeren, worden expliciet gemaakt in de risicomatrix, welke periodiek in de vergadering van het bestuur wordt besproken en zo nodig aangevuld of bijgesteld. De beheersmaatregelen zijn in detail beschreven in de Risk Control Matrix.

Hierna volgt een overzichtstabel, waarin de belangrijkste risico's zijn benoemd, alsmede de mitigerende maatregelen en een inschatting van het resterende risico na maatregelen (netto risico waarbij groen = laag, oranje = midden en rood = hoog).

Hoofdcategorie	Belangrijkste risico	Mitigerende maatregelen	Inschatting netto risico
FINANCIEEL			
Matchingrisico/ renterisico/ marktrisico	▪ Het matchingrisico is het risico als gevolg van verschillen tussen activa (beleggingen) en passiva (pensioenverplichtingen). ▪ Renterisico is het risico dat de reële waarde van de nominale pensioenverplichtingen sneller stijgt of daalt dan de reële waarde van de totale beleggingen als gevolg van een renteverandering. ▪ Marktrisico is het risico op waardedalingen/defaultes in de beleggingen, waardoor er minder beschikbare middelen zijn om pensioenen uit te keren c.q. toe te kennen.	Door de overeenkomst met Aegon (garantiecontract) is de uitkering van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten gegarandeerd en is het verzekeringstechnisch risico aan Aegon overgedragen. Met betrekking tot het marktrisico: ▪ Formuleren van beleggingsbeliefs ▪ ALM-studies en haalbaarheidstoetsen ▪ Op basis daarvan de risk appetite bepalen van de meest efficiënte strategische beleggingsportefeuille ▪ Jaarlijks herijken van het beleggingsbeleid ▪ Selectie beleggingsfondsen en jaarlijkse evaluatie hiervan ▪ Periodieke monitoring marktontwikkelingen en beleggingsresultaten	
Valutarisico <i>Risico betreft uitsluitend de eigen beleggingen van SPEY, op het garantiecontract wordt geen valutarisico gelopen.</i>	Valutarisico is het risico dat valutakoersfluctuaties de waarde van financiële instrumenten of andere activa of passiva negatief beïnvloeden.	Bij het kiezen voor bepaalde beleggingen/ beleggingsfondsen kan rekening worden gehouden met de consequenties van deze keuze voor het valutarisico. Hierbij worden het soort beleggingen en de eventuele afdeckingsstrategie van het betreffende fonds meegenomen in de evaluatie. De valutaexposure wordt met behulp van de Risicomonitor per kwartaal bewaakt. Het bestuur heeft besloten dat de korte termijn volatiliteit die voortvloeit uit valutarisico kan worden uitgeruild tegen het iets betere lange termijnrendement van een beleggingsfondskeuze. Zij ziet geen aanleiding tot een beleid van verder afdekken van het valutarisico dan datgene wat door de fondskeuze is afgedekt en wordt afgedekt in geval van een tactische call.	

Hoofdcategorie	Belangrijkste risico	Mitigerende maatregelen	Inschatting netto risico
FINANCIEEL			
Liquiditeitsrisico	Liquiditeitsrisico is het risico dat het fonds over onvoldoende middelen beschikt om aan de directe verplichtingen te voldoen.	▪ Het garantiecontract, dat de belangrijkste risico's afdekt. ▪ De aard van de beleggingen is zodanig dat zonodig altijd op zeer korte termijn de noodzakelijke liquiditeiten kunnen worden vrijgemaakt. ▪ Interne beheersmaatregelen om in te spelen op voorzienbare liquiditeitsbehoeften.	
Risico inzake waardeoverdrachten	Het risico bij financiële afwikkeling van waardeoverdrachten is het risico dat het bij SPEY gefinancierde deel van de aanspraken lager is dan de op grond van de wettelijke regels vastgestelde overdrachtswaarde waardoor SPEY het verschil moet bijbetalen.	▪ Voor de financiële gevolgen van de afhandeling van waardeoverdrachten is door SPEY geen verzekering afgesloten. Het risico wordt afgedekt door het aanhouden van eigen vermogen ter dekking van de lasten van waardeoverdrachten. ▪ Registratie van waardeoverdrachten, waarbij controle plaatsheeft op de tarieven, de tijdigheid van het proces en de volledigheid. Het risico met betrekking tot het resultaat op waardeoverdracht is gemitigeerd doordat SPEY niet meewerkt aan waardeoverdrachten waarvoor een aanvullende bijdrage nodig is van € 15.000 of meer en deze aanvullende bijdrage meer dan 10% van de overdrachtswaarde bedraagt. Met Aegon is de operationele uitwerking van dit besluit afgestemd.	

Hoofdcategorie	Belangrijkste risico	Mitigerende maatregelen	Inschatting netto risico
FINANCIEEL			
Kredietrisico	Het kredietrisico is het risico dat een tegenpartij contractuele verplichtingen niet nakomt. Het kredietrisico op Aegon is veruit het belangrijkste kredietrisico. Daarnaast is er kredietrisico op de individuele tegenpartijen waarin via beleggingsfondsen wordt belegd. Er is kredietrisico op de bank(en) waar liquiditeiten worden aangehouden.	- De basisregeling is ondergebracht bij een verzekeraar met een voldoende hoge rating. - De beleggingen worden gedaan via beleggingsfondsen (spreiding vermindert concentratie-/kredietrisico). - Het periodiek bewaken van de kredietwaardigheid van de verzekeraar en het rapporteren hierover in de kwartaalrapportage. - Het bewaken van de kredietwaardigheid van de bank(en) op basis van de jaarrekeningen en/of de ratings.	
Concentratierisico	Het risico dat in de beleggingsportefeuille de beleggingen zich concentreren in ongewenst grotere exposures op een tegenpartij, een land, bedrijfstak of anderszins.	- Beleggen in beleggingsfondsen waardoor bepaalde vormen van diversificatie en spreiding plaatsvinden binnen een fonds. - Concentratierisico wordt met behulp van doorkijk van beleggingen bewaakt op basis van de beleggingsbeginzelen inzake concentratierisico. - Bij het kiezen voor bepaalde beleggingen/beleggingsfondsen wordt rekening worden gehouden met de consequenties van deze keuze voor het concentratierisico.	
Indexatierisico	Het risico dat de pensioen-aanspraken en -rechten niet kunnen worden aangepast aan de prijsontwikkeling, waardoor de koopkracht afneemt. Het risico dat het Pensioenfonds niet voldoet aan de consistentie tussen gewekte verwachtingen en het realiseren van voorwaardelijke indexatie.	- De indexatie is voorwaardelijk. - In het beleid wordt er naar gestreefd aanpassing van de pensioenaanspraken en -rechten aan de stijging van de prijzen zo goed mogelijk waar te maken. - In de communicatie hierover wordt bewaakt dat verwachting en realisatie niet uiteen gaan lopen.	

Hoofdcategorie	Belangrijkste risico	Mitigerende maatregelen	Inschatting netto risico
NIET FINANCIHEEL			
Omgevingsrisico	Het omgevingsrisico is het risico van buiten SPEY komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden en reputatie, alsmede het algemene klimaat waarin pensioenfondsen opereren.	▪ Vertegenwoordiging van belanghebbenden in het bestuur ▪ Lidmaatschap van een branchevereniging (Pensioenfederatie) ▪ Communicatie- en deskundigheidsplan.	
Operationeel risico	Het operationeel risico is het risico dat sprake is van ondoelmatige of onvoldoende doeltreffende procesinrichting dan wel procesuitvoering bij SPEY.	▪ SPEY documenteert daartoe de processen en identificeert de bij de uitvoering van die processen optredende risico's en de met het oog daarop getroffen beheersmaatregelen in de risk control matrix. ▪ Adequate algemene organisatie inclusief verdeling van taken en bevoegdheden, onder andere op basis van functiescheiding. ▪ Kwalitatief en kwantitatief adequaat personeel op pensioenbureau. ▪ Deskundig en goed functionerend bestuur. ▪ Adequaar toezicht (visitatie, Verantwoordingsorgaan). ▪ Adequate adviseurs en controleurs.	
Uitbestedingsrisico	Het uitbestedingsrisico is het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de aan derden uitbestede werkzaamheden wordt geschaad. Voor SPEY houdt het uitbestedingsrisico met name in dat externe pensioen- en vermogensbeheerders niet handelen in overeenstemming met de met hen overeengekomen contracten.	▪ De beheersing van het uitbestedingsrisico is vormgegeven in een uitbestedingsbeleid. ▪ De lopende uitbestedingen worden met behulp van diverse rapportages (waaronder Service Level Agreement en ISAE 3402 rapportages) gevolgd en gecontroleerd. ▪ Adequate procedures voor het selecteren van partijen aan wie wordt uitbesteed. ▪ Adequate controle op de verrichtingen en output van partijen aan wie wordt uitbesteed.	

Hoofdcategorie	Belangrijkste risico	Mitigerende maatregelen	Inschatting netto risico
NIET FINANCIËEL			
IT-risico	IT-risico is het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening intern of extern onvoldoende integer, niet continue of onvoldoende beveiligd worden.	▪ SPEY heeft een ICT beleid. ▪ Ter beheersing van dit risico wat betreft de externe bedrijfsprocessen en informatievoorziening eist SPEY van derden, met hulp van de ICT expertise binnen EY, om aantoonbaar te maken dat deze voldoende integer, continu en voldoende beveiligd worden, danwel door dit zelf vast te stellen. ▪ Voor bepaalde systemen bij uitbestedingspartijen is/wordt door EY een audit uitgevoerd op databaseveiliging. ▪ Daarnaast worden bepaalde betrouwbaarheidsaspecten met betrekking tot gegevensverwerking en databaseveiliging bij partijen waaraan is uitbesteed afgedekt door ISAE rapportages. ▪ Ter beheersing van dit risico wat betreft de interne bedrijfsprocessen en informatievoorziening steunt SPEY op het ICT-beleid van Ernst & Young Nederland LLP.	
Integriteitsrisico	Het integriteitsrisico is het risico dat de integriteit van SPEY wordt beïnvloed door niet integere of onethische gedragingen van de organisatie, de medewerkers of het bestuur van het fonds. Hieronder wordt mede verstaan het risico van belangenverstrengeling en fraude.	▪ Gedragscode voor bestuursleden en medewerkers pensioenbureau. ▪ Externe compliance officer. ▪ Functiescheidingen/ vierogen principe. ▪ Selectieprocedure voor bestuursleden en medewerkers pensioenbureau. ▪ Screenen door DNB bij voorgenomen benoeming van bestuursleden. ▪ Uitvoeren en updaten integrale integriteitsrisicoanalyse. ▪ SPEY heeft een beloningsbeleid.	

Hoofdcategorie	Belangrijkste risico	Mitigerende maatregelen	Inschatting netto risico
NIET FINANCIHEEL			
Juridisch risico	Het juridisch risico is het risico van veranderingen in, en naleving van wet- en regelgeving, alsmede het risico dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar zijn.	▪ Bewaking van de naleving van wet- en regelgeving. ▪ Bij veranderingen en voor complexe zaken advies inwinnen bij gespecialiseerde externe juristen (of andere deskundigen). ▪ Juridische incidenten evalueren en zonodig maatregelen nemen.	
Communicatierisico	Het risico dat de informatie aan deelnemers en andere belanghebbenden die verstrekt wordt of beschikbaar wordt gesteld niet correct is, niet duidelijk is, niet evenwichtig is of niet tijdig wordt verstrekt of beschikbaar wordt gesteld.	▪ Uitgangspunt is het communicatieplan. ▪ Voor het plaatsen van content op de website is een procedure opgesteld, waarbij te allen tijde het 4-ogen-principe wordt toegepast. ▪ Diverse communicatie-uitingen zijn uitbesteed, waarover SLA-afspraken zijn gemaakt. Bewaking vindt plaats door het pensioenbureau. Tevens maken deze SLA-rapportages onderdeel uit van de kwartaalrapportage. ▪ Bij communicatie over keuzes en gebeurtenissen wordt standaard de toetsvraag opgenomen of de informatie evenwichtig is. ▪ Persoonlijke pensioeninformatie testen op de behoeften van deelnemers door middel van deelnemersonderzoeken.	
Privacy risico	Het risico van een inbreuk op de beveiliging die 'ernstige nadelige gevolgen heeft voor de bescherming van de persoonsgegevens' of 'als een aanzienlijke kans bestaat' dat dit gebeurt.	▪ Niet méér persoonsgegevens verzamelen en gebruiken dan echt nodig is. ▪ Beperking van de toegang tot persoonsgegevens. ▪ Beveiliging persoonsgegevens in overeenstemming met de stand van de techniek. ▪ Het sluiten van verwerkersovereenkomsten met verwerkers.	
	Het risico dat niet voldaan wordt aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).	SPEY heeft een: ▪ Privacy register ▪ Privacy beleid ▪ Privacy statement (en geplaatst op de website) ▪ Functionaris Gegevensbescherming (FG)	

Risicobereidheid

Ten aanzien van het valutarisico heeft het bestuur besloten dat de korte termijn volatiliteit die voortvloeit uit valutarisico kan worden uitgeruild tegen het iets betere lange termijnrendement. Het ziet geen aanleiding tot een beleid van verder afdekken van het valutarisico dan datgene wat door de fondskeuze is afgedekt en wordt afgedekt in geval van een tactische call.

Voor wat betreft het privacy risico is het bestuur van mening dat het passende mitigerende maatregelen heeft getroffen. Het risico van een inbreuk op de beveiliging die 'ernstige nadelige gevolgen heeft voor de bescherming van de persoonsgegevens' of 'als een aanzienlijke kans bestaat' dat dit gebeurt, blijft door de uitbesteding aan derde partijen aanwezig. Het bestuur accepteert dit risico, omdat verdergaande maatregelen onevenredige kosten met zich zou meebrengen.

2.4.3 Beleggingen tegenover de algemene reserve

2.4.3.1 Terugblik beleggingen SPEY in 2022

Macro en markten

Onderstaand worden de belangrijkste ontwikkelingen van 2022 voor zowel de macro economie als de financiële markten weergegeven.

Macro economische ontwikkelingen

In 2022 trad onverwacht een enorme wereldwijde stijging van de inflatie op. Deze toename werd veroorzaakt door knelpunten bij de productie van goederen veroorzaakt door de pandemie, maar vooral door een forse prijsstijging van energie vanwege de oorlog in Oekraïne. In Nederland kwam de inflatie zelfs dik in de dubbele cijfers. De extreme inflatie zet een rem op zowel de vraag- als de aanbodzijde van de economie. Aan de aanbodzijde maakt de stijging van de inputkosten sommige productieactiviteiten onrendabel. Aan de vraagzijde drukt de hoge inflatie het reëel besteedbare inkomen. In de eerste helft van 2022 konden de bestedingen nog op peil blijven door de extra spaargelden uit de coronatijd aan te wenden. In de tweede helft van 2022 vielen de bestedingen steeds meer terug ook vanwege een laag consumentenvertrouwen.

Centrale banken hebben prijsstabiliteit als belangrijkste doelstelling en werden door de hoge inflatie gedwongen in te grijpen. De beleidsrente werd in korte tijd in een aantal stappen fors verhoogd. In Europa kwam hiermee een einde aan de negatieve beleidsrente. Met de forse renteverhogingen slaagden centrale banken erin om een duidelijke stijging van de lange termijn inflatieverwachtingen te voorkomen. De reeks van forse renteverhogingen droeg echter wel bij aan een flinke groeivertraging. Met compenserende maatregelen probeerden overheden de pijn voor consumenten nog enigszins te verzachten.

Financiële markten

Het vooruitzicht van een sterke groeifazwakking en mogelijk zelfs recessie, de torenhoge inflatie, de oorlog in Oekraïne en toenemende spanningen tussen de VS en China vertaalde zich in 2022 in negatieve rendementen op vrijwel alle beleggingscategorieën. De hoge inflatie en de renteverhogingen door centrale banken resulteerden bijvoorbeeld in een forse stijging van rentes op staatsobligaties. Bij een zeer hoge volatiliteit, de rente daalde in sommige periodes ook scherp, was uiteindelijk het rendement op de veilige obligaties per saldo sterk negatief.

De rentestijging vertaalde zich ook in een negatief rendement op de minder veilige bedrijfsobligaties. Het rendement op deze beleggingen werd tevens negatief beïnvloed omdat door de flinke groeifazwakking ook de extra benodigde premie boven op de rente sterk steeg. Hieronder is de renteontwikkeling te zien van de 20Y EU Swap. Hier is te zien dat de 20Y EU Swap met circa 2,4% is gestegen in 2022.

Ook aandelen lieten negatieve rendementen zien. Hieronder is de rendementsontwikkeling te zien van de MSCI World. Over 2022 heeft de MSCI World een negatieve performance van circa 13,0% laten zien.

Ontwikkeling portefeuille SPEY

In 2022 is de waarde van de portefeuille met -20,6% gedaald van € 238,7 miljoen ultimo 2021 tot € 189,1 miljoen ultimo 2022. Deze afname is een gevolg van forse negatieve rendementen binnen alle drie de buckets van de portefeuille. Daarnaast is de portefeuille in april met bijna € 17,0 miljoen verlaagd ten behoeve van de koopsom voor indexatie.

Portefeuille ultimo 2022:

Categorie	Ultimo 2021	Ultimo 2022
Staatsobligaties	13,1%	12,6%
Cash	1,0%	2,0%
Euro IG bedrijfsobligaties	8,9%	10,1%
Wereldwijde IG bedrijfsobligaties	16,6%	17,1%
Aandelen ontwikkelde markten	50,0%	48,4%
Aandelen opkomende markten	4,9%	4,9%
Beursgenoteerd vastgoed	5,5%	4,9%
Totaal	100,0%	100,0%

Behaald rendement

De totale portefeuille heeft een rendement behaald van -14,34% en is daarmee 14 basispunten achtergebleven op de benchmark.

Hieronder wordt de performance weergegeven van de drie buckets over 2022:

Categorie	Portefeuille	Benchmark	Vershil
Low risk assets	-13,67%	-14,82%	1,14%
Spread products	-16,43%	-15,98%	-0,45%
Other risk assets	-13,75%	-13,50%	-0,25%
Totaal	-14,34%	-14,20%	-0,14%

Relatieve performance

Manager selectie heeft -0,62% bijgedragen aan de relatieve performance. De allocatie naar Northern Trust World Custom ESG droeg hier met -0,44% het meest aan bij. Dit kan worden verklaard door de toepassing van het uitsluitingsbeleid op basis van ESG:

- Aberdeen SI global corporates droeg hier -0,15% aan bij, en het Northern Trust EM Custom Equity fonds droeg -0,05% bij.
- Hierdoor waren beleggingen in fossiele energie onderwogen en die in technologie overwogen.

Het tactisch beleid droeg positief bij met 0,52%. Belangrijkste drivers hierbij waren de onderweging naar duratie (+0,23%) en de onderweging naar aandelen (+0,30%).

Categorie	Relatief
Manager selectie	-0,62%
Tactisch beleid	+0,52%
Totaal	-0,10%

Conclusie

In 2022 is de waarde van de portefeuille met ruim 20% gedaald. Dit komt met name door het slechte beleggingsjaar. Alle beleggingen rendeerden negatief. Daarnaast is de portefeuille met ruim € 16 miljoen afgenomen ten behoeve van de koopsom voor indexatie. De relatieve performance van de portefeuille bedroeg -0,10%. Manager selectie droeg negatief bij met -0,62%. Het tactisch beleid heeft een positief resultaat opgeleverd van +0,52%.

2.4.3.2 Algemeen beleid Pensioenfondsen

Het bestuur beheert de beleggingen die tegenover de algemene reserve staan en neemt de strategische en tactische beslissingen die hiermee verband houden. De operationele uitvoering is uitbesteed aan Goldman Sachs. Er wordt namens SPEY uitsluitend belegd in beleggingsfondsen.

Aan Goldman Sachs is - op basis van een strategische analyse - een beleggingsmandaat gegeven. Daarbij is het Goldman Sachs toegestaan om binnen bepaalde bandbreedtes van de strategische beleggingsmix af te wijken (tactisch beleid) om op actuele ontwikkelingen in te spelen. Daarbij mag Goldman Sachs gebruik maken van futures. Voor het voorbereiden van (strategische) beleggingsbeslissingen laat het bestuur zich naar behoefte adviseren.

De algemene reserve dient voor het opvangen van risico's en onvoorziene kosten, alsmede als bron voor de financiering van eventuele indexatie van pensioenen.

Strategische en tactische mix

Uit de (aanvangs)haalbaarheidstoets volgt een geschat pensioenresultaat. Het beleggingsbeleid wordt vervolgens zodanig vastgesteld dat een maximaal rendement kan worden behaald met een voor het bestuur acceptabel risico. Op deze wijze wordt de koppeling gelegd tussen de risicohouding en het beleggingsbeleid. Op basis van onze risk appetite selecteren wij een portefeuille uit de door Goldman Sachs voorgestelde verzameling.

Onze risk appetite is gebaseerd op het pensioenresultaat en het 'pensioenresultaat at risk' als leidende maatstaf (onder restrictie van een acceptabele 'dekkingsgraad at risk'). Op basis hiervan wordt de strategische mix bepaald. Deze mix bepaalt het lange termijn beleggingsbeleid.

Deze concrete, gekwantificeerde risk appetite is mede bepaald op basis van de met werkgever en ondernemingsraad afgestemde kwalitatieve risk appetite. Bij de bepaling hiervan is mede gesteund op het risicobereidheidsonderzoek (zie 2.4.6).

Om zorg te dragen voor overeenstemming tussen doelstellingen en risico's wordt jaarlijks de strategische allocatie herijkt c.q. gereviewd. In 2022 heeft Goldman Sachs een SAA studie uitgevoerd waarmee SPEY de strategische portefeuille voor het komende jaar heeft vastgesteld. Hierbij is gekeken naar de optimalisatie van de portefeuille binnen de strategische kaders van SPEY. De studie is uitgevoerd aan de

hand van zowel geactualiseerde lange termijn verwachtingen voor rendement en risico als ook de middellange termijn vooruitzichten in verschillende realistische economische scenario's. In 2022 is geen ALM uitgevoerd. Karakteristieken met betrekking tot koopkracht, indexatieresultaat en dekkingsgraadontwikkeling zijn niet getoond. Geconcludeerd is dat op basis van projectierendementen en volatiliteitsmaatstaven uit zowel een lange termijn analyse als ook op basis van een middellange termijn scenario analyse, de huidige norm portefeuille ook op basis van de meest recente aannames op efficiënte wijze is ingericht.

Binnen door het bestuur gestelde bandbreedtes kan, vanwege (verwachte) ontwikkelingen op de financiële markten, (door Goldman Sachs) van de strategische mix worden afgeweken. Dit leidt tot de tactische beleggingsmix. Deze mix bepaalt het beleggingsbeleid op kortere termijn. Hierbij kunnen ook futures worden ingezet. Voor futures gelden separate restricties.

De strategische mix ziet er ultimo 2022 als volgt uit:

Asset class	Percentage strategisch	Bandbreedte	Beleggingsfonds	Benchmark
Low risk assets	16,5%	6,5%-26,5%		
Euro Government Bonds	13,0%	3,0%-23,0%	BlackRock Euro Government Bond Index Fund	Citigroup EMU GBI All Maturities EUR
Money market	3,5%	0,0%-13,5%	BNP Paribas InstiCash EUR	Niet van toepassing
			Cash	Niet van toepassing
Spread products	26,0%	21,0%-31,0%		
Euro Corporates	9,0%	4,0%-14,0%	BlackRock Euro Credit Bond Index Fund	Citigroup Non-EGBI Euro BIG Index
Global Corporates	17,0%	12,0%-22,0%	Standard Life Global Corporate Bond EUR Hdg D Acc	Barclays Global Aggregate - Corporates (hedged to EUR)
Other risk assets	57,5%	52,5%-62,5%		
Global Equity	47,5%	37,5%-57,5%	Northern Trust Ucits Common Contractual Fund - World Custom ESG Equity Index Fund H EUR	MSCI (DM) World (NET) Index
Emerging Markets Equity	5,0%	1,0%-9,0%	NT Emerging Markets Custom ESG Equity EUR Acc E Shares	MSCI (EM) Emerging Markets Free (Net) Index
Real Estate	5,0%	1,0%-9,0%	Northern Trust Developed Real Estate Index Fund Class A	FTSE EPRA/NAREIT Developed Index

Door scheefgroei in de beleggingsportefeuille of door verandering in het risicoprofiel kan het zijn dat de werkelijke beleggingsmix buiten de door het bestuur vastgestelde bandbreedtes treedt en dus te veel afwijkt van de strategische mix. Er dient dan een rebalancing van de portefeuille plaats te vinden. De strategische mix kan, indien nodig vanwege bijzondere ontwikkelingen, door het bestuur tussentijds worden aangepast.

Systematiek en uitgangspunten totstandkoming tactische mix en bepaling fondsen waarin wordt belegd

Gegeven de door het bestuur gekozen strategische mix, maakt Goldman Sachs (Altis) een shortlist van mogelijke beleggingsfondsen per beleggingscategorie. Deze fondsen worden zo nodig schriftelijk of mondeling toegelicht. Het bestuur bepaalt welke fondsen het best voldoen aan door SPEY gestelde eisen en besluit vervolgens in welke fondsen kan worden belegd.

De uitvoering hiervan is uitbesteed aan Goldman Sachs, waarbij aan Goldman Sachs een beleggingsmandaat is gegeven dat inhoudt dat zij binnen bandbreedtes mogen afwijken van de strategische mix, d.i. de tactische mix, waarbij onder restricties ook derivaten (momenteel uitsluitend futures) mogen worden ingezet. Futures worden door Goldman Sachs onder meer gebruikt om risico's af te dekken of om op een efficiënte wijze invulling te geven aan het tactisch beleid.

Het bestuur bewaakt na afloop van ieder kwartaal op welke wijze Goldman Sachs met het mandaat is omgegaan en welke resultaten dat heeft opgeleverd. Goldman Sachs rapporteert daarover ook schriftelijk via maand- en kwartaalrapportages. Zonodig vindt vaker overleg plaats.

2.4.3.3 Rendement boekjaar

De performance per categorie bedroeg in 2022 als volgt:

Beleggingsfonds ¹¹	Rendement	Lopende Kosten Ratio
Low risk assets		
BlackRock Euro Government Bond Index Fund	-17,96%	0,08%
BNP Paribas Insticash Fund EUR	-0,08%	0,08%
Spread products		
BlackRock Euro Credit Bond Index Fund	-15,00%	0,08%
Standard Life Global Corporate Bond	-17,16%	0,24%
Other risk assets		
Northern Trust Developed Real estate	-19,48%	0,11%
Northern Trust Emerging Markets FGR Custom ESG	-17,72%	0,12%
Northern Trust World Custom ESG	-13,69%	0,07%

Het bruto rendement over de belegde gelden is € 32,8 miljoen negatief (2021 € 32,6 miljoen positief), zijnde -16,1% negatief van de gemiddelde waarde van de beleggingen in 2022 (2021: 14,5% positief). De kosten bestaan uit beheerkosten (een vaste vergoeding per jaar, waar kortingen vanaf gaan) en bankkosten.

Daarnaast worden binnen de beleggingsfondsen kosten ten laste van het rendement gebracht. Het netto rendement over 2022 bedraagt na aftrek van de kosten € 32,9 miljoen negatief en ligt daarmee in lijn met de benchmark.

2.4.4 Maatschappelijk verantwoord beleggen

Algemeen

Er is toenemende aandacht vanuit de samenleving en de politiek voor duurzaamheid. Vanwege het maatschappelijke belang van pensioen, het omvangrijke pensioenvermogen en de impact die dit als belegd vermogen heeft, wordt vanuit de wetgeving expliciete aandacht voor duurzaamheid in het beleggingsbeleid verwacht.

Met ingang van 10 maart 2021 geldt voor onder meer pensioenfondsen de Verordening betreffende informatieverstarring over duurzaamheid in de financiële dienstensector (de Sustainable Finance Disclosure Regulation, hieronder verder 'SFDR').

Achtergrond

De financiële sector speelt een belangrijke rol in de duurzaamheidstransitie. De maatschappij en de politiek verwachten van financiële instellingen dat zij een bijdrage op dit terrein leveren door kapitaal van overheden, bedrijven en consumenten bijeen te brengen en duurzaam te beleggen. Dit geldt niet alleen voor banken, verzekeraars en vermogensbeheerders. Vanwege het lange termijn karakter en de maatschappelijke rol van pensioenuitvoerders wordt ook van hen een bijdrage aan de duurzaamheidstransitie verwacht. Zij kunnen - naast het verschaffen van een oudedagsvoorziening - ook het collectieve vermogen zodanig beleggen dat daarmee duurzaamheidsdoelstellingen worden gediend.

Meewegen negatieve duurzaamheidsimpact

De SFDR verplicht een pensioenuitvoerder een verklaring op zijn website te plaatsen waaruit is op te maken of deze negatieve duurzaamheidsimpact meeweegt, en -als dat het geval is- hoe het due diligence beleid daarop is afgestemd. Als pensioenuitvoerders de negatieve duurzaamheidsimpact meewegen, moeten zij in de verklaring op de website daarover verantwoording afleggen in de voorgeschreven terminologie en (minimale) inhoud van de SFDR en de nadere technische uitwerking daarvan.

SPEY houdt geen rekening met negatieve duurzaamheidsimpact bij het doen van beleggingen.

¹¹ Het rendement is berekend over de periode waarin SPEY heeft deelgenomen in het beleggingsfonds, afgerond op maanden.

SPEY heeft haar pensioenregelingen aangemerkt als financiële producten die niet als duurzaam worden gepromoot. Het belangrijkste argument hiervoor betreft het feit dat het in de situatie van SPEY gaat om volledig herverzekerde pensioenregelingen. De onderliggende beleggingen van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame activiteiten.

Belang van ESG

SPEY hecht er belang aan te melden dat het van mening is dat het laten meewegen van factoren op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur de financiële prestaties van ondernemingen positief beïnvloedt op de lange termijn. SPEY houdt rekening met de wettelijke bepalingen die op dit gebied gelden voor pensioenfondsen, zoals daar zijn het uitsluitingenbeleid en de sanctiewetgeving. De activiteiten op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen vormen echter geen doel op zich.

Maatschappelijk verantwoord beleggen betreft dus een hoofdlijn die in principe wordt gevolgd, mits de combinatie van rendement, risico en kosten klopt in relatie tot de missie van SPEY. De missie van SPEY is het streven naar een zo hoog mogelijk rendement, gegeven een aanvaardbaar risico. Deze missie wordt onderschreven door de (actieve) gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van SPEY.

We benadrukken dat deze paragraaf uitsluitend betrekking heeft op de eigen beleggingen van SPEY (die staan tegenover het vrije vermogen van SPEY). Voor de beleggingen die Aegon aanhoudt tegenover de verplichtingen aan SPEY, geldt het duurzaamheidsbeleid van Aegon.

Het beleggingsproces van SPEY

Het beleggingsproces is voor een groot deel uitbesteed. Het ESG¹²-beleid van SPEY bestaat voor een groot deel hierin dat bij de selectie van de partijen waaraan wordt uitbesteed het ESG-beleid van deze partijen een belangrijk selectiecriteria is. Het ESG-beleid van de partijen waaraan is uitbesteed voldoet aan hoge eisen en is hierna toegelicht. Alle beleggingen van SPEY lopen via deze partijen en zijn dus onderhevig aan het geschetste ESG-beleid. In het kader van het beleggen van (de gelden die staan tegenover) het eigen vermogen kiest SPEY zelf de beleggingsfondsen. ESG aspecten maken daarbij onderdeel uit van het selectieproces.

Specifiek zijn de ESG-kenmerken voor de portefeuille van SPEY als volgt:

Fonds	UN PRI Ondertekend	MSCI ESG Score	Uitsluitingenlijst
Low risk assets			
BlackRock Euro Government Bond Index Fund	Ja	A	Nee
BNP Paribas Insticash Fund EUR	Ja	AA	Uitsluitingenlijst voor breed fondsenpalet met o.a. controversiële wapens en tabak
Spread products			
BlackRock Euro Credit Bond Index Fund	Ja	AA	Nee
Standard Life Global Corporate Bond	Ja	A	Uitsluitingenlijst voor breed fondsenpalet met o.a. controversiële wapens en landen
Other risk assets			
Northern Trust Developed Real estate	Ja	A	Nee
Northern Trust Emerging Markets FGR Custom ESG	Ja	BBB	Uitsluitingenlijst voor breed fondsenpalet met o.a. controversiële wapens en tabak
Northern Trust World Custom ESG	Ja	A	Uitsluitingenlijst voor breed fondsenpalet met o.a. controversiële wapens en tabak

Het bestuur is van mening dat met deze scores voldaan is aan het door SPEY geformuleerde ESG-beleid.

12 In plaats van 'duurzaamheid' wordt veelal gesproken over 'ESG'. Deze afkorting staat voor Environmental, Social & Governance.

Betrokkenheidsbeleid

SPEY heeft een betrokkenheidsbeleid opgesteld. Dit beleid is op de website van SPEY opgenomen.

2.4.5 Pensioenen

2.4.5.1 Premie

Vanaf 1 juli 2018 vindt geen nieuwe pensioenopbouw meer plaats bij SPEY. Derhalve is geen sprake van een feitelijke premie dan wel een kostendekkende premie.

2.4.5.2 (Aanvangs)haalbaarheidstoets

SPEY heeft in 2022 een haalbaarheidstoets laten uitvoeren:

Resultaten	Risicohouding	AHBT 2021	HBT 2021
<i>Vanuit feitelijke financiële positie</i>			
Pensioenresultaat (normale ontwikkeling)	80%	77%	79%
Pensioenresultaat (slechtweerscenario)		68%	69%
Relatieve afwijking	30%	13%	13%

De toetsresultaten gaven aan dat het pensioenresultaat met 79% uitkomt onder de gestelde minimumgrens van 80%, waarmee SPEY voor het tweede jaar niet voldoet aan de vastgestelde ondergrens, ondanks de iets betere startsituatie ten aanzien van vermogen en inflatie.

Op basis van artikel 22 lid 6 Besluit FTK is SPEY in overleg getreden met EY en het Verantwoordingsorgaan om te bezien of maatregelen genomen moeten worden. In principe zijn er drie opties:

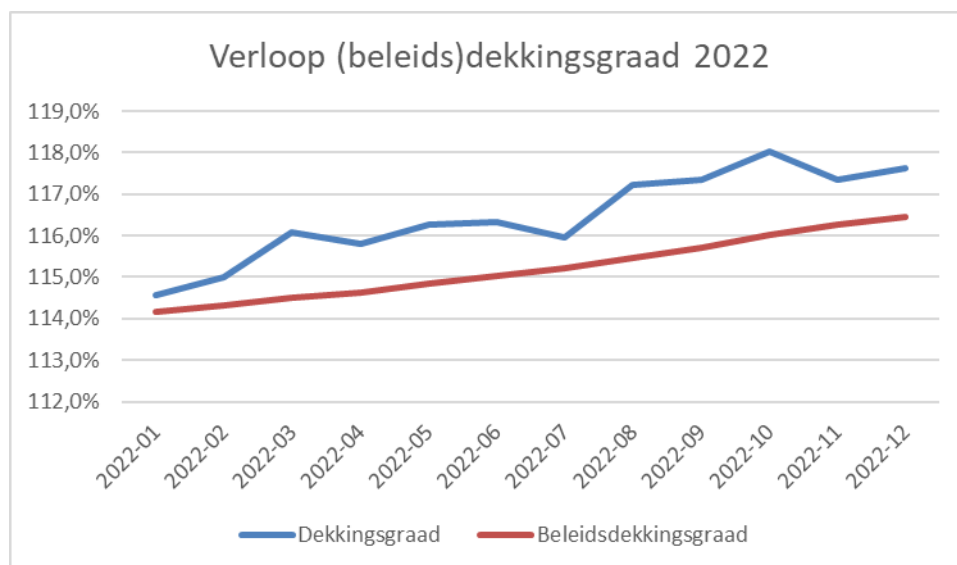
1. Accepteren dat het pensioenresultaat onder de vastgestelde ondergrens is (gekomen).
2. Het aanpassen van de ondergrens.
3. Het aanpassen van het beleid van het fonds.

Vorig jaar werd de afname van het pensioenresultaat bijna geheel verklaard door de nieuwe DNB scenario set en de lagere startdekkingsgraad (1 januari 2021 versus 1 januari 2020). De verwachting was dat in 2022 weer voldaan zou gaan worden aan de gestelde ondergrens. Het pensioenresultaat is weliswaar gestegen, maar niet voldoende. Omdat optie 3, het aanpassen van het beleid van het fonds, nauwelijks effect heeft, gegeven het feit dat SPEY een gesloten en volledig herverzekerd pensioenfonds is, heeft het bestuur van SPEY voorgesteld om de ondergrens van 80% neerwaarts bij te stellen naar 75%. EY heeft ingestemd met dit voorstel en het Verantwoordingsorgaan heeft hierover positief geadviseerd.

2.4.5.3 Beleidsdekkingsgraad

De (actuele) dekkingsgraad is de verhouding tussen het totale vermogen en de totale technische voorzieningen van SPEY (zonder toekomstige indexatie).

De dekkingsgraad is de graadmeter voor de financiële gezondheid van het fonds. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de laatste 12 maanden.

2.4.5.4 Indexatiebeleid

SPEY heeft een algemene reserve om risico's op te vangen en eventuele indexaties uit te betalen.

Na overleg met werkgever, Ondernemingsraad en Verantwoordingsorgaan heeft SPEY de jaarlijkse prijsinflatie als maatstaf voor indexatie gekozen. De indexatie is voorwaardelijk vormgegeven. Er bestaat geen automatisch recht op verhoging van de pensioenrechten of pensioenaanspraak.

Het toekennen van een indexatie is niet alleen afhankelijk van de financiële positie van SPEY, maar ook van de beslissing van het bestuur van SPEY om al dan niet de indexatie te verlenen.

De hoogte van de mogelijk te verlenen indexatie wordt in drie stappen bepaald:

1. Berekening van het voor indexatie beschikbare vermogen.
2. Berekening van de toekomstbestendige indexatie op basis van dit beschikbare vermogen.
3. Berekening van de hoogte van de toekomstbestendige indexatie als percentage van de prijsontwikkeling¹³, waarna de mogelijk te verlenen indexatie wordt bepaald door het berekende percentage toe te passen op de feitelijk gerealiseerde prijsontwikkeling.

De aldus bepaalde indexatie geeft aan welke indexatie het bestuur van het Pensioenfonds mogelijk kan verlenen. Of, en zo ja welke, indexaties worden verleend wordt door het bestuur bepaald. SPEY ziet de toekomstbestendige indexatie als die indexatie waarbij, naar verwachting, het eigen vermogen nihil is als de laatste pensioenuitkering verricht is.

Bij een normale ontwikkeling van de economie verwachten we op lange termijn dat het pensioenresultaat voor de populatie als geheel 80% zal zijn. Dit houdt in dat we de pensioenen op termijn met ongeveer 60% van de inflatie kunnen verhogen.

Als de marktomstandigheden belangrijk slechter zijn dan verwacht, dan schatten we dat het pensioenresultaat 30% lager zal zijn. We benadrukken hierbij dat de genoemde percentages op basis van de gebruikte scenario'set van DNB op (lange) termijn worden verwacht.

Afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad kan extra indexatie worden verleend om misgelopen indexaties in het verleden te compenseren (inhaalindexatie). De ondergrens van waaraf inhaalindexatie kan worden

¹³ De prijsontwikkeling betreft de stijging van het door CBS gepubliceerde consumentenprijsindex voor alle huishoudens (afgeleid), basisjaar 2000 of een daarvoor in de plaats tredende reeks, periode oktober tot oktober (voorafgaand aan het jaar van een eventuele toekenning van indexatie).

verleend wordt bepaald door het maximum van enerzijds de beleidsdekkingsgraad waarbij volgens de indexatieregel volledige indexatie kan worden verstrekt én anderzijds het vereist vermogen.

Als SPEY over meer vermogen beschikt dan het vermogen dat behoort bij de bedoelde ondergrens dan kan het verschil tussen het feitelijk aanwezige eigen vermogen (afgemeten aan de beleidsdekkingsgraad) en de bedoelde ondergrens in enig jaar voor een vijfde deel worden aangewend voor inhaalindexatie.

In februari 2023 heeft het bestuur besloten een indexatie per 1 januari 2023 toe te kennen van 1,75%. Omdat de inflatie erg hoog is in relatie tot de rentestand (zoals over 2022) zijn de kosten van indexatie dermate hoog dat een grote wissel wordt getrokken op de mogelijkheid om ook in toekomstige jaren te indexeren. Daarom heeft het bestuur van SPEY in overeenstemming met het indexatiebeleid twee maatregelen genomen:

- We geven maar een gedeelte van de inflatie.
- Voor de berekening van de indexatie maximeren we de inflatie op 4%.

Daarmee is het indexatiebeleid niet alleen toekomstbestendig, maar ook evenwichtig voor alle leeftijdsgroepen.

Omdat SPEY niet over meer vermogen beschikt dan het vermogen dat behoort bij de bedoelde ondergrens, is geen inhaalindexatie toegekend. De opgelopen indexatieachterstand vanaf 2015 is daarmee opgelopen tot 22,5%. Vorig jaar bedroeg de achterstand 6,08%, dus de hoge inflatie over 2022 heeft deze grote sprong veroorzaakt. Het indexatiebeleid van SPEY heeft er toe geleid dat in de afgelopen jaren ieder jaar indexatie is toegekend en cumulatief over dezelfde periode is dat ruim 6%.

Met de toekenning van de indexatie per 1 januari 2023 is een bedrag van circa € 16,7 miljoen als koopsom gemoeid. Dit bedrag wordt in 2023 als last genomen, omdat na balansdatum tot de indexatie is besloten. Door de huidige marktomstandigheden (hoogte rente t.o.v. inflatie) verwachten we echter dat de gemiddelde indexatie als percentage van de inflatie de komende jaren minder zal zijn.

2.4.5.5 Actuariële analyse

SPEY is een volledig verzekerd pensioenfonds. Daarom is er geen actuariële analyse opgenomen.

Oordeel van de externe actuaris over de financiële positie

De certificerend actuaris heeft de opdracht om vast te stellen dat SPEY voldoet aan de vereisten vanuit artikel 126 tot en met 140 PW. De certificerend actuaris oordeelt in zijn actuariële verklaring als volgt:

- De verplichtingen van SPEY zijn volledig herverzekerd door middel van een garantiecontract en dit is betrokken in het oordeel.
- De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.
- Het eigen vermogen van SPEY is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.
- Met inachtneming van het voorafgaande is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.
- De beleidsdekkingsgraad van SPEY op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

De vermogenspositie van SPEY is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde indexaties beperkt zijn.

2.4.6 Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten bestaan uit kosten pensioenbeheer en vermogensbeheer. De uitvoeringskosten zijn als volgt te specificeren. Hierbij zijn de aanbevelingen van de Pensioenfederatie en de AFM in acht genomen.

Uitvoeringskosten (Bedragen in duizenden euro's (tenzij anders vermeld))	2022	2021
Kosten pensioenbeheer		
Administratie- en excassokosten Aegon ¹⁴	860	594
Pensioenuitvoeringskosten	765	760
Totaal	1.625	1.354
Aantal deelnemers		
Actieve deelnemers (actieve gewezen deelnemers)	2.053	2.286
Actieve deelnemers (premievrij)	56	61
Pensioengerechtigden	2.727	2.613
	4.836	4.960
Kosten pensioenbeheer per deelnemer (in euro per deelnemer)	€ 336	€ 273
Kosten pensioenbeheer per deelnemer (in euro per deelnemer) conform definitie Pensioenwet ¹⁵	€ 584	€ 506
Kosten vermogensbeheer		
Beheerkosten ¹⁶	210	192
Management fee beleggingsfondsen	353	376
Prestatieafhankelijke vergoedingen	-	-
Totaal	563	568
Gemiddeld belegd vermogen ¹⁷	205.112	225.315
Kosten vermogensbeheer als percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,27%	0,25%

14 De administratiekosten betreffen de opslag voor administratiekosten (2,5% van de bruto premies verzekering) en de opslag voor excassokosten (1,5% van de netto premies verzekering). De excassokosten zijn een reservering voor toekomstige kosten en horen derhalve niet bij de pensioenbeheerkostenratio. Om rekening te houden met de kosten voor het uitbetalen van pensioen heeft het bestuur besloten vanaf 2016 de vrijval van de excasso-voorziening als excassokosten op te nemen.

15 Artikel 45a Pw en artikel 10b Besluit uitvoering Pensioenwet

16 Betreft de beheerkosten (fixed fee inclusief kortingen). In de jaarrekening onder (10) Beleggingsresultaten risico Pensioenfonds zijn de beheerkosten op kasbasis opgenomen. De beheerkosten worden het kwartaal volgend op het gerapporteerde kwartaal door Goldman Sachs gefactureerd.

17 Het gemiddeld belegd vermogen is bepaald op basis van de maandelijkse eindstanden van de beleggingen.

Kosten pensioenbeheer

De kosten pensioenbeheer bestaan onder meer uit de administratie- en excassokosten in de koopsom voor indexatie (Aegon). Onder de Pensioenuitvoeringskosten vallen de kosten van het bestuur en het pensioenbureau alsmede de toezichtkosten (AFM en DNB) en de kosten voor de accountant en de adviseurs. De administratiekosten Aegon zijn in 2022 hoger dan in 2021 als gevolg van een hogere indexatiekoopsom. De excassokosten Aegon zijn in 2022 ook hoger dan in 2021 vanwege de stijging van de pensioenuitkeringen. De excassokosten Aegon zijn een functie van de vrijval in de voorziening verzekeringsdeel technische voorzieningen.

De pensioenuitvoeringskosten in 2022 zijn nagenoeg gelijk aan die van 2021. De kosten die SPEY heeft gemaakt met betrekking tot het onderzoek naar de toekomst van SPEY zijn in de jaarrekening onder '18 Pensioenuitvoerings- en administratiekosten' onder Advieskosten i.v.m. wijziging status fonds opgenomen en bedragen in 2022 € 47 duizend (2021: € 62 duizend).

De kosten per deelnemer zijn gestegen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de afname van het aantal deelnemers. De kosten per deelnemer zijn sterk afhankelijk van de schaalgrootte van een pensioenfonds, maar ook van onder meer het serviceniveau en de wijze van communiceren naar deelnemers.

Het totaalbedrag aan kosten pensioenbeheer is hoger dan zoals vermeld in de jaarrekening (zie toelichting (18) Pensioenuitvoerings- en administratiekosten). Dit komt enerzijds doordat de administratie- en excassokosten Aegon onderdeel uitmaken van de in de jaarrekening opgenomen post betaalde verzekeringspremies, die vanaf 1 juli 2018 hoofdzakelijk bestaan uit de indexatiekoopsom (zie toelichting (13) Betaalde premies verzekering) en anderzijds doordat een deel van de pensioenuitvoeringskosten door EY wordt betaald.

De Pensioenfederatie heeft aanbevolen om de kosten van pensioenbeheer in euro's per deelnemer te rapporteren. Het aantal deelnemers is de som van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden.

Gezien het relatief grote verloop bij EY is sprake van een groot aantal gewezen deelnemers. Indien bij de bepaling van het aantal deelnemers ook de gewezen deelnemers zouden worden meegenomen, dan zouden de kosten per deelnemer € 94 bedragen (2021: € 77).

Kosten vermogensbeheer

De vermogensbeheerkosten zijn sterk afhankelijk van de omvang van het belegd vermogen, alsmede van de beleidskeuzes van SPEY betreffende onder meer het risicoprofiel van SPEY en de hieruit voortkomende beleggingsmix. Andere belangrijke factoren zijn de mate van actief dan wel passief beheer alsook de mate waarin SPEY direct belegt in beleggingstitels of gebruikmaakt van beleggingsfondsen (indirect). Er is hier sprake van een variabel deel (management fee), dat mede afhankelijk is van de keuze van de beleggingen en de beheerkosten, zijnde een vaste fee van de fiduciair beheerder.

De totale vermogensbeheerkosten, binnen de fondsen zijn gestegen, van 0,25% (in 2021) naar 0,27% (in 2022) van het gemiddeld belegd vermogen. Dit wordt mede veroorzaakt door een daling van het belegd vermogen. Hierdoor zijn de beheerkosten (vaste fee van de fiduciair beheerder) in relatie tot het belegd vermogen verhoudingsgewijs licht toegenomen. De beheerkosten Goldman Sachs bedroegen op peildatum 1 oktober 2021 € 280 duizend (excl. btw) per jaar. Deze vergoeding wordt jaarlijks, aangepast aan de ontwikkeling van het indexcijfer van de cao-lonen (per maand inclusief bijzondere beloningen) van de sector verzekeringswezen en pensioenfondsen, zoals dit door het CBS wordt gepubliceerd. De beheerkosten voor heel 2022 bedragen € 285 duizend (excl. btw) en de bruto beheerkosten bedragen € 344 duizend (incl. btw). Daarnaast zijn er in 2022 kosten gemaakt voor een ALM studie. Deze kosten bedroegen € 7 duizend (incl. btw).

De binnen de fondsen bedongen kortingen worden door Goldman Sachs rechtstreeks overgemaakt naar SPEY. De in 2022 betaalde beheerkosten na aftrek van de door Goldman Sachs bedongen en in 2022 ontvangen kortingen bedragen € 0,21 miljoen (2021 € 0,19 miljoen) en zijn in de jaarrekening, in de toelichting onder (10) Beleggingsresultaten risico fonds, opgenomen.

In onderstaande tabel zijn de kortingen binnen de fondsen afzonderlijk zichtbaar gemaakt. Omdat de beheerkosten zijn gebaseerd op een fixed fee zijn ze niet aan de diverse beleggingscategorieën toegerekend. De naar schatting door de beleggingsfondsen in rekening gebrachte fees bedragen € 0,35 miljoen (2021 € 0,37 miljoen). Deze fees zijn afkomstig uit de kostenrapportage van Goldman Sachs. Het betreft de gerapporteerde management fee en de overige kosten.

Beleggingen voor risico fonds	Fees beleggings- fondsen	Kortingen	Totaal 2022	Totaal 2021
Vastgoedaandelen	11	-	11	15
Aandelen	83	-	83	88
Vastrentende waarden	259	141	118	126
Overige beleggingen	-	-	-	-
Totaal ¹⁸	353	141	212	229
Beheerkosten (vast bedrag)			290	280
BTW (over vast bedrag)			61	59
Totaal inclusief BTW			563	568

Met Goldman Sachs c.q. de fondsbeheerders zijn geen prestatieafhankelijke vergoedingen afgesproken. Sommige kosten die zijn opgenomen onder de pensioenbeheerkosten houden verband met het vermogensbeheer. Met name betreft dit de door het bestuur en de medewerkers van het pensioenbureau aan het vermogensbeheer bestede tijd. Door SPEY vindt geen toerekening van deze uren aan vermogensbeheeractiviteiten plaats.

De over 2021 door Goldman Sachs gerapporteerde directe transactiekosten zijn € 15 duizend (2021: € 92 duizend) respectievelijk 0,01% en 0,04% van het gemiddeld belegd vermogen, de indirecte transactiekosten bedragen € 157 duizend, zijnde 0,07 % van het gemiddeld belegd vermogen (2021: -€ 113 duizend, zijnde -0,05% van het gemiddeld belegd vermogen).

Benchmark pensioenbeheerkosten en vermogensbeheerkosten (2019-2021)

Bell pension consultants & actuaries (Bell) heeft de uitvoeringskosten in kaart gebracht en 6 oktober 2022 het rapport 'Werk in uitvoering bij pensioenfondsen 2022' gepubliceerd. De resultaten zijn gebaseerd op 184 jaarverslagen, inclusief 28 kringen van 5 algemeen pensioenfondsen. Hiermee zijn de prestaties van nagenoeg alle pensioenfondsen geanalyseerd en in beeld gebracht.

Het driejaarsgemiddelde van de pensioenbeheerkosten van 62 peers (vergelijkbare pensioenfondsen met SPEY) komt uit op € 325 per persoon tegen € 255¹⁹ bij SPEY (2021: € 311 per persoon tegen € 249 bij SPEY).

Het driejaarsgemiddelde van de vermogensbeheerkosten (exclusief transactiekosten) van 106 peers (vergelijkbare pensioenfondsen met SPEY) komt uit op 0,31% tegen 0,30% bij SPEY (2021: 0,32% tegen 0,35% bij SPEY).

Het bestuur is van mening dat SPEY het met betrekking tot de pensioenbeheerkosten in verhouding tot de andere pensioenfondsen goed doet en ziet geen reden voor specifieke acties hieromtrent. Het bestuur merkt op dat het driejaarsgemiddelde van SPEY iets minder sterk is gestegen dan die van de peers.

Het bestuur vond eerder de vermogensbeheerkosten aan de hoge kant ten opzichte van vergelijkbare fondsen. De hogere kosten hadden deels te maken met de beleggingen in high yield en emerging markets

¹⁸ Afhankelijk van aard en omvang beleggingen.

¹⁹ Dit bedrag is gebaseerd op de uitvoeringskosten gedeeld door het aantal actieve gewezen deelnemers, actieve deelnemers (premienvrij) en pensioengerechtigden.

debt binnen de Spread categorie. Deze beleggingsfondsen kennen een relatief hoge kostenstructuur, hetgeen een van de redenen was achter het besluit om in 2020 niet meer in deze categorieën te beleggen. Het effect van dit besluit is nu terug te zien in deze vergelijking (2019-2021). De vermogensbeheerkosten zullen de blijvende aandacht van het bestuur hebben.

2.4.7 Compliance

Klachtenbehandeling

In 2022 zijn geen klachten binnengekomen bij het bestuur. Bij de behandeling van klachten wordt de Interne beroepsprocedure gevolgd. De Interne beroepsprocedure houdt in dat een belanghebbende zich schriftelijk tot het bestuur kan wenden met een klacht, waarbij het bestuur is gehouden om de ingediende klacht te onderzoeken en desgevraagd de belanghebbende in de gelegenheid te stellen gehoord te worden. Bij het behandelen van de klachten wordt onderscheid gemaakt tussen klachten met een incidenteel en klachten met een structureel karakter. Indien een klacht een structureel karakter heeft, worden vergelijkbare dossiers onderzocht, dienovereenkomstig behandeld en zonodig op gelijke wijze gehonoreerd. Het bestuur brengt zijn oordeel schriftelijk ter kennis van de belanghebbende.

Opvolging van eventuele schendingen of niet naleven van compliance

Er was in 2022 geen sprake van schendingen of het niet naleven van compliance.

Eventuele datalekken

In 2022 registreerde SPEY geen datalekken.

2.4.8 Communicatie

Aan de wettelijke vereisten ten aanzien van communicatie, waaronder in het bijzonder de tijdigheid en juistheid van het Uniform Pensioenoverzicht en aansluiting bij mijnpensioenoverzicht.nl (hierna MPO) voldaan. Onze communicatie-uitingen met betrekking tot de toegekende indexatie richting de deelnemers zijn in lijn met de geldende Toeslagenmatrix²⁰.

Pensioenregister

De website www.mijnpensioenoverzicht.nl biedt een totaalbeeld van het via het werk opgebouwde pensioen en de AOW. Het voorziet in een bruto/netto-overzicht, zodat deelnemers ook kunnen zien wat zij straks netto aan pensioen en AOW ontvangen. Ook kan men raadplegen hoeveel nabestaandenpensioen is opgebouwd na overlijden. Niet te zien is wat men zelf bijvoorbeeld via een koopsompolis geregeld heeft.

De website betreft een uitvraagstelsel en geen database. De informatie wordt opgehaald uit de systemen van de betreffende pensioenuitvoerders, die verantwoordelijk zijn voor de inhoud van de aangeleverde informatie. Het inloggen gebeurt met DigiD, waarmee de privacy is gegarandeerd. Na het raadplegen worden de gegevens op de website weer gewist. De website is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van de Stichting Pensioenregister, waarin pensioenfondsen, pensioenverzekeraars en de Sociale Verzekeringsbank zijn vertegenwoordigd.

Website

SPEY onderhoudt een eigen website waarop alle relevante informatie voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden is terug te vinden. Hier worden onder andere de jaarstukken en het Pensioenreglement gepubliceerd. Tevens is een pensioenplanner op de website van Aegon beschikbaar, waarin individuele deelnemers hun eigen pensioensituatie kunnen doorrekenen. Er is een openbare, generieke website per doelgroep. Daarnaast is voor de groep niet-Nederlands sprekenden een apart Engels domein opgenomen.

2.4.9 Eigenrisicobeoordeling (ERB) SPEY

Het bestuur heeft in 2021 voor het eerst een ERB uitgevoerd. Bij het uitvoeren van een ERB neemt het bestuur van SPEY de verantwoordelijkheid om de samenhang tussen de eigen strategie, de materiële risico's die SPEY kunnen bedreigen en de consequenties voor de pensioenaanspraken van de deelnemers

²⁰ Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, artikel 6.

te beoordelen. De ERB is onderdeel van de risicocyclus van SPEY en geeft inzicht in de effectiviteit van de inrichting van het risicobeheer aan.

Conclusie huidige opzet

De risicomatrix en andere met het risicobeheer samenhangende documenten worden continu actueel gehouden, aangepast indien omstandigheden of gebeurtenissen dat vereisen. Deze documenten, en dan met name de risicomatrix, geven dan ook een actueel en volledig beeld van de risico's en het risicobeheer.

Zoals uit de risicomatrix blijkt, komen vrijwel alle netto risico's (na werking van beheersmaatregelen) op "laag" uit. De enkele uitzonderingen daarop zijn bewuste keuzes van het bestuur om het wat hogere restrisico te accepteren. Daarnaast hebben zich de afgelopen drie jaar geen gebeurtenissen of omstandigheden voorgedaan waaruit is gebleken dat het risicomanagement niet op orde is.

Door de (externe) sleutelfunctiehouder risicobeheerfunctie heeft in juni 2022 gerapporteerd over het risicomanagement en daaruit bleken ook geen belangrijke hiaten. De aanbevelingen van de sleutelfunctiehouder worden opgevolgd. Uit de ERB blijken geen zaken die opvolging behoeven bij voortzetting van het fonds in de huidige opzet.

Het bestuur heeft derhalve uit de ERB geconcludeerd dat alle relevante c.q. materiële risico's op adequate wijze worden beheerst.

Op de volgende onderdelen voldoet de ERB niet aan artikel 18b van het Besluit Financieel Toetsingskader:

- De ERB bevat geen beoordeling van de doelmatigheid van het risicobeheer (artikel 18b, tweede lid, sub c Besluit Financieel Toetsingskader).
- De ERB bevat geen beschrijving van de wijze waarop belangenconflicten met de bijdragende onderneming, voortvloeiend uit het feit dat de sleutelfunctiehouder risicobeheer in dienst is van de werkgever, wordt voorkomen of beheerst (artikel 18b, tweede lid, sub b Besluit Financieel Toetsingskader).

DNB verwacht van SPEY dat bovenstaande bevindingen oplost en op een correcte wijze verwerkt in de eerstvolgende ERB. De uiterste datum voor het vaststellen van de ERB is 11 januari 2025.

2.4.10 Vooruitblik

Onderzoek naar de toekomst

Vanaf het moment dat SPEY een gesloten fonds werd, op 1 juli 2018, heeft het bestuur de mogelijke toekomstscenario's onderzocht. Er bleven uiteindelijk twee realistische scenario's over; doorgaan op de huidige voet of overdracht aan Aegon. Uit ons onderzoek werd begin 2022 geconcludeerd dat overdracht aan Aegon, gevolgd door liquidatie van SPEY, op de langere termijn het beste is voor alle belanghebbenden. SPEY heeft daarom in 2022 een project in gang gezet om deze oplossing nader te onderzoeken.

Om deze oplossing te kunnen realiseren zijn op hoofdlijnen de volgende zaken van belang.

De basisregelingen (prepensioen en pensioen) van SPEY zijn al volledig verzekerd zijn bij Aegon, waardoor een eventuele overdracht aan Aegon in beginsel niet ingewikkeld is.

De waardeoverdracht van de basisregelingen aan Aegon kan echter alleen plaatsvinden als ook de Pensioenbijspaarregeling (PBR), waarin ruim vierduizend deelnemers extra middelen hebben gespaard om een (extra) prepensioen en/of (extra) ouderdomspensioen (met eventueel een partnerpensioen) te kunnen inkopen, aan een andere partij wordt overgedragen.

De PBR is momenteel uitbesteed aan Goldman Sachs, maar die partij heeft aangegeven binnen afzienbare termijn met deze dienstverlening te willen stoppen. Derhalve is het ook om die reden nodig een andere uitvoerder te vinden. De PBR is echter wat betreft opzet en aantal spaarrekeningen in de loop der jaren dermate gecompliceerd geworden, dat noch Aegon, noch andere partijen die wij in ons onderzoek hebben betrokken, de regeling in de huidige vorm wil uitvoeren. De werkgever heeft na positief advies van de OR

het Fonds verzocht om de noodzakelijke vereenvoudigingen in de regeling door te voeren. Dit traject is begin 2023 in gang gezet en inmiddels grotendeels gerealiseerd.

Het eigen vermogen van SPEY dient ter (gedeeltelijke) bescherming tegen inflatie. In haar beleggingsbeleid met betrekking tot het eigen vermogen wordt door SPEY een afweging gemaakt tussen risico, rendement en kosten, teneinde de mogelijkheid tot indexeren op evenwichtige wijze te optimaliseren. Een eventuele overdracht naar Aegon, waarbij dit eigen vermogen als indexatiedepot wordt ondergebracht in het verzekeringscontract van de basisregelingen, vraagt om een nadere uitwerking van de uitvoeringsbepalingen binnen het uitvoeringscontract met Aegon. Dit betreft onder meer de kosten en vooral ook de wijze waarop indexaties worden toegekend aan de deelnemers. Een overdracht naar Aegon moet in principe leiden tot een naar verwachting gelijkwaardig indexatieresultaat voor de deelnemers in vergelijking met de huidige situatie bij SPEY. In 2022 is daartoe een beleggings- en indexatiebeleid vastgesteld, dat onderdeel zal worden van de contractuele bepalingen die - eventueel - met Aegon overeengekomen zullen worden en welk beleid naar verwachting tot gelijkwaardige uitkomsten zal leiden in vergelijking met de huidige situatie bij SPEY. Bij het totstandkomen van dit beleggings- en indexatiebeleid heeft de evenwichtige afweging van belangen van de verschillende groepen rechthebbenden een belangrijke rol gespeeld.

Begin februari 2022 is met Aegon een intentieverklaring getekend die - als aan alle ontbindende en opschortende voorwaarden is voldaan - kan leiden tot een definitieve overeenkomst. Indien het bestuur van SPEY op enig moment definitief concludeert dat overdracht naar Aegon, gevolgd door een liquidatie van SPEY, de beste oplossing is, zal ook het Verantwoordingsorgaan van SPEY positief moeten adviseren. Daarnaast heeft De Nederlandsche Bank de gelegenheid bezwaar te maken als deze van mening zou zijn dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers en/ of pensioengerechtigden geschaad zouden kunnen worden.

Op dit moment is niet aan de voorwaarden voldaan om dit besluit te kunnen nemen. Omdat SPEY bij de vervulling van deze voorwaarden mede afhankelijk is van partijen en omstandigheden die SPEY niet zelf in de hand heeft, kan op dit moment niet worden voorzien of c.q. wanneer het bovenbeschreven scenario zijn definitieve beslag zal hebben. Mochten er zich echter gebeurtenissen of omstandigheden voordoen die een oplossing volgens bovenstaand scenario blokkeren, dan zal SPEY op dezelfde voet door kunnen gaan als de afgelopen jaren. In beide scenario's zal SPEY te allen tijde aan zijn verplichtingen kunnen blijven voldoen.

Wet toekomst pensioenen

In 2019 hebben het kabinet en sociale partners in het Pensioenakkoord een breed pakket aan maatregelen met elkaar afgesproken. Op 30 maart 2022 is de uitwerking daarvan in de Wet toekomst pensioenen (Wtp) door minister Carola Schouten (Pensioenen) aan de Tweede Kamer aangeboden voor behandeling. De Tweede Kamer heeft op 22 december 2022 ingestemd met het wetsvoorstel Toekomst Pensioenen, inclusief de aangenomen wijzigingsvoorstellen vanuit de Kamer. Dit wetsvoorstel regelt de wettelijke kaders van het nieuwe pensioenstelsel. De Eerste Kamer heeft d.d. 30 mei 2023 het wetsvoorstel aangenomen. Volgens planning treedt de wet in werking op 1 juli 2023. Werkgeversorganisaties, vakbonden en pensioenfondsen krijgen nog enkele jaren om de wijzigingen door te voeren en de deelnemers hierover te informeren.

De werkgever heeft per 1 juli 2018 de nieuwe pensioenopbouw ondergebracht bij een andere pensioenuitvoerder (Aegon Capital) en SPEY voert de gesloten pensioenregeling nog uit. Vanwege het garantiecontract met Aegon verwacht het bestuur van SPEY dat de Wet toekomst pensioenen niet of nauwelijks gevolgen heeft voor SPEY zelf.

Wijziging UFR-methode vanaf 1 januari 2023

Op 30 november 2022 is het nieuwe advies van de Commissie Parameters aan de Tweede Kamer gestuurd. Onderdeel van dit advies is een verdere aanpassing van de UFR-methodiek, die effectief erop neerkomt dat de UFR (nagenoeg) afgeschaft wordt. DNB heeft het advies direct overgenomen, zodat de aangepaste UFR-methodiek per 1 januari 2023 van kracht is geworden. In de nieuwe methodiek wordt de marktrente gevolgd voor looptijden tot en met 50 jaar. Voor de looptijden daarna wordt op basis van constante forward rates geëxtrapoleerd.

Den Haag, 13 juni 2023

Het bestuur

namens werkgevers
N.G. de Jager, voorzitter

namens deelnemers
E. Wierenga, secretaris

namens werkgevers
J.C. Besters, penningmeester

namens deelnemers
E.J. Appel

namens werkgevers
S.B. Spiessens

namens pensioengerechtigden
R.J. Ekkebus

3 Intern toezicht

Verslag Visitatiecommissie

De taak van de Visitatiecommissie (hierna VC) bestaat uit het toezicht houden op het beleid van het bestuur van Stichting pensioenfonds Ernst & Young (hierna het fonds, danwel SPEY), op de algemene gang van zaken in het fonds en het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De VC heeft de periode 1 januari - 31 december 2022 onderzocht. De VC volgt bij het uitvoeren van haar rol de toezichtcode van de Vereniging Intern Toezichthouders Pensioensector (hierna VITP).

Functioneren van de governance

Oordeel

De VC is net als in voorgaande jaren van oordeel dat het fonds goed is georganiseerd, de fondsdocumenten op orde zijn en dat de organen en de diverse commissies in nauwe samenwerking met het pensioenbureau goed zijn ingericht en functioneren. Het bestuur werkt professioneel en is 'in control'.

Ook in 2022 vindt de VC dat het VO toegevoegde waarde biedt aan de governance-structuur door onderling de belangrijke onderwerpen die het fonds raken te bespreken en te volgen of deze voldoende aandacht krijgen op de bestuurlijke agenda. Het VO handelt proactief als het vindt dat dit niet het geval is. Ondanks dat er een vacature bestaat in het VO, vindt de VC dat het VO voldoende is toegerust op de rol die zij speelt en moet spelen in de fase waarin het fonds zich nu bevindt.

Functioneren van het bestuur

Oordeel

De VC is zich bewust van het feit dat in het proces het behalen van tijdlijnen mede afhankelijk is van de afwikkeling van de collectieve waardeoverdracht van de bijspaarregeling en andere partijen. Toch blijft voor de VC een aandachtspunt of het bestuur voldoende regie voert om de tijdlijnen te realiseren en of het bestuur een helder beeld heeft van de gevolgen indien de tijdlijnen niet gehaald worden.

Het bestuur geeft overigens wel aan dat het de hoofdlijnen van de collectieve waardeoverdracht van de pensioenregeling goed voor ogen heeft, zonder dat hiervoor, (na de afwikkeling van de collectieve waardeoverdracht van de bijspaarregeling), een concrete datum nu reeds werd bepaald.

Ondanks dat het bestuur de strategische risico's van deze collectieve waardeoverdracht van de pensioenregeling naar Aegon en de liquidatie van het fonds op een continue basis evalueert, komen de eventuele maatregelen ter afdekking hiervan voor de VC minder goed in beeld.

Beleid van het bestuur

Oordeel

De VC is van mening dat het beleid rondom de toekomst van het fonds en de daarop volgende besluitvorming om het gewenste toekomstscenario vorm te geven zeer zorgvuldig geschiedt, rekening houdend met de verschillende belangen die spelen.

Algemene gang van zaken van het fonds

Oordeel

Onverminderd de aandachtspunten die overigens in het rapport zijn vermeld, is de VC van oordeel dat het fonds en daarmee het bestuur in control is.

Adequate risicobeheersing

Oordeel

De VC is van oordeel dat het risicomanagement van het fonds goed is georganiseerd. Verder blijft de VC van mening dat het waarde toevoegt aan de kwaliteit van het risicomanagement als het bestuur meer aandacht geeft aan een specifieke risicoanalyse, gericht op de processen die leiden tot de voorgenomen overdracht van de uitvoering van de pensioenregeling aan Aegon Leven/Aegon Capital, gevolgd door liquidatie van het fonds.

Evenwichtige Belangenafweging

Bevindingen/Oordeel

Het bestuur heeft gedurende het werkjaar 2022 een aantal beslissingen genomen waarbij met de belangen van de (voormalige) deelnemers rekening werd gehouden. Deze onderbouwde keuzes werden schriftelijk vastgelegd in besluiten.

Hierbij konden de leden van de VC vaststellen dat:

1. Het Bestuur bij zijn beslissing (Bestuursvergadering 11-2-2022) tot bij het toekennen van de indexatie per 1-1-2022, conform het beleid maar op basis van een alternatieve berekeningsmethodiek (de werkelijke inflatie en niet op basis van het DNB inflatiepad), een keuze gemaakt heeft waarbij met een evenwichtige afweging van belangen van alle deelnemende groepen (een groot deelnemersbestand) is rekening gehouden.
2. Uit de analyse van de documenten en de gesprekken blijkt dat het bestuur tijdens de gehele operatie van aanpassing van de Pensioenbijspaarregeling (PBR) en de collectieve waardeoverdracht (CWO) op grond van artikel 83 PW, voldoende aandacht heeft voor de evenwichtige belangenbehartiging van alle groepen binnen het deelnemersbestand. Deze aanpassing en CWO drongen zich op nadat Goldman Sachs, als uitvoerder van de PBR, kenbaar had gemaakt de dienstverlening te willen beëindigen. Voor alle groepen is een evenwicht gevonden rekening houdend met na- en voordelen van de verschillende aspecten van de aanpaste PBR - regeling (financiële gevolgen, de voor- en nadelen van de nieuwe bijspaarregeling zelf, ...).
Van alle alternatieven blijkt dat voor SPEY het besluit om te kiezen voor Aegon Cappital voor de uitvoering van de aangepaste PBR de belangen van de (gewezen) deelnemers het best gevrijwaard blijven.
Deze keuze werd gemaakt vooruitlopend op de plannen van SPEY tot een toekomstige uitvoering van de voorwaardelijke indexatieregeling door Aegon in het kader van collectieve waardeoverdracht gevolgd door liquidatie van SPEY.
Met Aegon werd m.b.t. deze uitvoering van deze indexatieregeling een intentieverklaring ondertekend begin februari 2022.

Communicatie

Oordeel

Uit de gesprekken met het bestuur en de leden van het pensioenbureau is de VC van oordeel dat er voldoende aandacht en kwaliteit is bij de uitrol van de communicatie inzake de aanpassing van de PBR ex art. 83 PW en in tweede instantie de CWO ex art. 84 PW.

Naleving Code Pensioenfondsen

Oordeel

Naar het oordeel van de VC handelt het bestuur van het pensioenfonds, net als voorgaande jaren in voldoende mate in overeenstemming met de geest en de letter van de Code Pensioenfondsen.

Gedrag & Cultuur

Oordeel

De VC blijft van oordeel dat het bestuur evenwichtig opereert, met voldoende respect naar elkaar.

Opvolging eerdere aanbevelingen van intern toezicht

Oordeel

De VC is van oordeel dat het bestuur in overeenstemming met doel zin & strekking van (de regels inzake) het Intern Toezicht, de bevindingen van de VC adresseert.

Mevrouw A.J.E.M. Vollenbroek

De heer C.D.A. Verbeek

De heer J.B.L.M. van Besouw, voorzitter

25 april 2023

Reactie bestuur

Wij zullen de aanbevelingen van de Visitatiecommissie zorgvuldig wegens en ter harte nemen. Additioneel merken wij op dat in de toekomstparagraaf van het bestuursverslag is opgenomen dat wij begin 2022 hebben geconcludeerd dat overdracht aan Aegon gevolgd door liquidatie van SPEY op de langere termijn het beste is voor alle belanghebbenden. In de toekomstparagraaf leggen wij tevens uit welke overwegingen en externe factoren hierbij relevant zijn. Zodra het bestuur van oordeel is dat aan alle voorwaarden kan worden voldaan, zullen wij een besluit nemen en het project (waaronder de planning) rond de uitvoering van dit besluit inregelen.

Wij danken de leden van de Visitatiecommissie voor de visitatie die zij begin 2023 hebben uitgevoerd en voor de openhartigheid, waarmee ze hun visie onder onze aandacht hebben gebracht.

4 **Verantwoording**

Verslag van het Verantwoordingsorgaan

Het bestuur van SPEY legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan (hierna VO) over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Het VO is bevoegd jaarlijks een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het intern toezicht, het door het bestuur uitgevoerde beleid over 2022 en beleidskeuzes die op de toekomst betrekking hebben.

Het VO bestaat momenteel uit drie leden, één namens de werknemers, één namens de pensioengerechtigden en één namens de werkgever. In het VO zijn de deelnemers en de pensioengerechtigden evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd. De leden van het VO vormen op deze wijze een zo evenwichtig mogelijke afspiegeling van de betreffende geleding. In 2022 heeft één vertegenwoordiger namens de werknemers, vanwege zijn vertrek bij EY, het VO verlaten. Uit de in 2022 gehouden verkiezing is geen nieuwe kandidaat naar voren gekomen. Mede gelet op de ontwikkelingen ten aanzien van de toekomst van het pensioenfonds is besloten om de taken van het vertrokken lid te verdelen over de andere leden. Besloten is om indien extra (actuariële) kennis nodig is deze extern in te huren.

Om tot een oordeel te kunnen komen heeft het VO in het verslagjaar zevenmaal apart en viermaal samen met het bestuur vergaderd. Het VO is betrokken geweest bij de bespreking van onder meer het jaarverslag, de jaarrekening, het actuariel verslag, de verklaring van de certificerend actuaaris, de controleverklaring en het accountantsverslag in het bijzijn van de accountant. Ook heeft het VO het verslag van de Visitatiecommissie besproken met het bestuur en de Visitatiecommissie.

De Visitatiecommissie oordeelt in het verslag over 2022 positief over het functioneren van het VO. Ondanks het feit dat er een vacature bestaat in het VO, is de Visitatiecommissie van mening dat het VO voldoende is toegerust op de rol die zij speelt en moet spelen in de fase waarin het fonds zich nu bevindt.

Bijzondere aandacht in het overleg met het bestuur ging in het jaar 2022 wederom uit naar de toekomst van het pensioenfonds. Ook in 2022 is verder gewerkt aan een scenario waarbij het pensioenfonds kan worden opgeheven. Het VO houdt vanuit haar taak actief de vinger aan de pols en heeft zich door het bestuur tussentijds en na elke bestuursvergadering over de voortgang van dit zorgvuldig en gedegen proces laten informeren.

Het bestuur heeft in dit kader in 2022 het advies van het VO gevraagd over de voorgenomen vereenvoudiging van de Pensioenbijspaarregeling (PBR) gevolgd door de overdracht van de PBR naar Aegon Capital. Het VO heeft hierover, mede na ingewonnen advies van de sleutelfunctiehouder risicobeheer, positief geadviseerd. Verder heeft het VO positief geadviseerd op een voorstel van het bestuur tot verlaging van de ondergrens van het pensioenresultaat de haalbaarheidstoets.

Het VO stelt vast dat het bestuur bij haar besluitvormingsprocessen een zelfstandige positie inneemt en daarbij een evenwichtige belangenafweging in acht neemt; het bestuur heeft structureel vanuit een proactieve houding verantwoording afgelegd aan het VO. Daarbij constateert het VO geen wezenlijke verschillen van inzicht met het bestuur ten aanzien van het gevoerde beleid. De besprekingen met het bestuur zijn constructief en vinden plaats in een open sfeer. Het VO heeft waardering voor de wijze waarop door het bestuur een evenwichtig beleid is gevoerd en komt zowel zelfstandig als met inachtneming van de bevindingen van de Visitatiecommissie, tot de conclusie dat het bestuur van SPEY haar taken in het jaar 2022 op een adequate wijze en zorgvuldig heeft uitgevoerd.

Het Verantwoordingsorgaan

Mw. H. Elgersma (namens werknemers, voorzitter)

M.W. Ramaekers (namens gepensioneerden)

Mw. N.M. Opdam (namens werkgever)

Den Haag, 13 juni 2023

Reactie bestuur

Wij danken de leden van het Verantwoordingsorgaan voor de prettige samenwerking en de constructieve bijdrage die zij in 2022 hebben gegeven.

5 Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december 2022

Na bestemming saldo baten en lasten

(in duizenden euro's)

	Toelichting	2022	2021
ACTIVA			
Verzekeringsdeel technische voorzieningen	1		
Garantiecontracten		1.023.051	1.511.998
Beleggingen	2		
Beleggingen voor risico pensioenfonds		189.054	238.841
Beleggingen voor risico deelnemers		38.816	50.229
Vorderingen en overlopende activa	3		
Vordering op verzekeraar(s)		411	629
Overige vorderingen		15	7
Overige activa	4		
Liquide middelen		198	178
		<u>1.251.545</u>	<u>1.801.882</u>
PASSIVA			
Stichtingskapitaal en reserves	5		
Algemene reserve		188.331	237.951
Technische voorzieningen	6		
Voorziening pensioenverplichtingen		1.023.051	1.511.998
Overige technische voorzieningen		1.200	1.200
Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers	7		
		38.816	50.229
Overige schulden en overlopende passiva	8		
		147	504
		<u>1.251.545</u>	<u>1.801.882</u>

5.2 Staat van baten en lasten 2022

(in duizenden euro's)	Toelichting	2022	2021
BATEN			
Vrijgevallen plusgelden PBR	9	1.573	2.004
Premiebijdragen risico deelnemers		3	3
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	10	-32.931	32.377
Beleggingsresultaten risico deelnemers		-9.907	2.444
Pensioenuitkeringen verzekering	11	27.281	25.816
Overige baten	12	20	21
		-13.961	62.665
LASTEN			
Betaalde premies verzekering	13	18.026	8.281
Pensioenuitkeringen	14	27.281	25.816
Mutatie technische voorzieningen voor rekening fonds	15	-488.947	-137.930
Mutatie overige technische voorzieningen	16	-	100
Mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers		-11.413	287
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen		488.947	137.930
Saldo overdrachten van rechten	17	246	181
Aanwendungen en waardeoverdrachten PBR		1.510	2.161
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	18	9	15
		35.659	36.841
SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
		-49.620	25.825
BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Algemene reserve		-49.620	25.825

5.3 Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro's)

	2022	2021
Pensioenactiviteiten		
Ontvangen uitkeringen van verzekeraar	27.281	25.816
Betaalde premies verzekering	-16.469	-6.284
Betaalde waardeoverdrachten	-21	-564
Betaalde pensioenuitkeringen en afkopen kleine pensioenen	-27.281	-25.816
Overige	42	51
Totaal Pensioenactiviteiten	-16.448	-6.797
Beleggingsactiviteiten		
Aankoop beleggingen	-15.138	-39.144
Verkoop beleggingen	31.192	44.619
Ontvangen dividend	217	708
Kosten vermogensbeheer	-200	-229
Totaal Beleggingsactiviteiten	16.071	5.954
Netto-kasstroom in jaar	-377	-843
Mutatie liquide middelen		
Liquide middelen begin boekjaar	2.114	2.957
Mutatie liquide middelen gedurende boekjaar	-377	-843
Liquide middelen einde boekjaar	1.737	2.114

5.4 Toelichting op de jaarrekening

5.4.1 Algemene toelichting

Informatie over SPEY

SPEY is statutair gevestigd te Rotterdam.

Het doel van SPEY is om pensioen toe te kennen aan deelnemers, gewezen deelnemers en hun nagelaten betrekkingen in overeenstemming met de bepalingen van het pensioenreglement. Concreet betekent dit dat SPEY verantwoordelijk is voor de uitvoering van de collectieve pensioenregeling van de Ernst & Young organisatie in Nederland (inclusief door hen aangewezen gelieerde kantoren) en Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenfondsen. De jaarrekening is op grond van genoemd verslaggevingsstelsel opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Wij verwijzen verder naar hoofdstuk 2.4.10 'Vooruitblik'.

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Samenvatting van belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving

SPEY voert de pensioenregeling en de PBR uit. Met betrekking tot de uitvoering van de pensioenregeling heeft SPEY de risico's die het daarbij loopt ondergebracht bij Aegon door middel van een garantiecontract. Bij een garantiecontract worden de pensioenuitkeringen die voortvloeien uit de ingekochte aanspraken (levenslang) gegarandeerd door de verzekeraar. De waarde van het garantiecontract is daarom in beginsel gelijk aan de tegen reële waarde gewaardeerde verzekerde pensioenverplichtingen. Het garantiecontract wordt in de balans opgenomen onder de post Verzekeringsdeel technische voorzieningen. Het garantiecontract zoals dat geldt vanaf 1 januari 2013 kent alleen een winstdeling vooraf in de vorm van een korting op de premie.

Daar de uitvoering van de PBR voor SPEY niet leidt tot (eigen) baten en lasten, zijn in de staat van baten en lasten de opgenomen mutaties die betrekking hebben op deze regeling per saldo nihil. Het voor de PBR beschikbare vermogen wordt in de balans opgenomen onder Beleggingen voor risico van deelnemers met als tegenhanger de balanspost PBR.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als netto bedrag in de balans opgenomen, indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vergelijking met vorig boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waarderingen en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande boekjaar.

Stelselwijzigingen

In 2022 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen voorziening pensioenverplichtingen 2022

De nieuwe UFR-parameters, mede bepalend voor de manier waarop pensioenfondsen hun verplichtingen waarderen, zijn vanaf 1 januari 2021 in vier gelijke stappen ingevoerd. Met de stapsgewijze invoering zullen de nieuwe UFR (Ultimate Forward Rate) parameters begin 2024 volledig zijn ingevoerd.

DNB baseert de rentetermijnstructuur in de periode tot 1 januari 2024 op een gewogen gemiddelde van de rentetermijnstructuur op basis van de huidige en de nieuwe UFR-parameters, waarbij de gewichten jaarlijks op 1 januari met gelijke stappen worden aangepast. Deze stapsgewijze invoering zorgt ervoor dat het effect van de nieuwe UFR-methode op de dekkingsgraden van pensioenfondsen zich geleidelijk in de tijd materialiseert.

De UFR-stap per 1 januari 2022 heeft een verhogend effect op de technische voorzieningen van € 19,2 miljoen. Dit betekent een daling van de actuele dekkingsgraad met 0,2%-punt, dus van 115,2% naar 115,0%.

Ultimo 2022 is overgegaan op de in september 2022 gepubliceerde overlevingskansen conform de Prognosetafel AG2022. Deze wijziging leidde in 2022 tot een toename van de voorziening van € 8,4 miljoen. Per 31 december 2022 is SPEY ook overgegaan op nieuwe correctiefactoren voor ervaringssterfte (CBS 2022 in plaats van CBS 2019). De gehanteerde externe maatstaf betreft de door het CBS afgeleide correctiefactoren voor de inkomensklasse 5e 20% (voorheen hoog). Een relatief hoog inkomen wil zeggen, een gestandaardiseerd besteedbare huishoudensinkomen van minimaal het 80% percentiel uit het Inkomenspanelonderzoek van het CBS. De update betreft de levensverwachting naar inkomensklassen over de waarnemingsperiode 2017 - 2020. Dit leidde tot een vrijval van de voorziening van € 2,9 miljoen. Per saldo diende derhalve € 5,5 miljoen (0,5%) aan de voorziening te worden toegevoegd als gevolg van nieuwe overlevingsgrondslagen. In 2021 waren er geen wijzigingen in grondslagen.

5.4.2 Grondslagen van waardering

Verzekeringsdeel technische voorzieningen

Garantiecontracten worden gewaardeerd op basis van de reële waarde van de verzekerde pensioenverplichtingen rekening houdend met het kredietrisico van de verzekeraar.

Beleggingen voor risico pensioenfonds

De beleggingen voor risico pensioenfonds worden gewaardeerd op de reële waarde van de participaties in de verschillende beleggingsfondsen waarin wordt belegd. Deze waarden worden ontleend aan de opgaven van de fondsbeheerders en zijn gebaseerd op de beurskoersen van de onderliggende beleggingen dan wel andere methoden om de reële waarde te bepalen zoals taxaties (van onroerend goed) of andere passende waarderingmethoden.

Beleggingen voor risico deelnemers

De beleggingen voor risico deelnemers worden gewaardeerd op de reële waarde van de participaties in de verschillende beleggingsfondsen waarin wordt belegd. Deze waarden worden ontleend aan de opgaven van de fondsbeheerders en zijn gebaseerd op de beurskoersen van de onderliggende beleggingen dan wel andere methoden om de reële waarde te bepalen zoals taxaties (van onroerend goed) of andere passende waarderingmethoden.

Dit betreft de PBR die uitgevoerd wordt door Goldman Sachs. De PBR is te kenmerken als het opbouwen van een pensioenspaarkapitaal op basis van (de belegging van) door de deelnemers ingelegde bijdragen. Op pensioendatum wordt voor het opgebouwde kapitaal een pensioen ingekocht. De tegenover de opgebouwde kapitalen staande pensioenverplichtingen zijn derhalve gewaardeerd op dezelfde waarde als de opgebouwde kapitalen.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa dienen bij eerste verwerking te worden gewaardeerd tegen de reële waarde, onder aftrek van de transactiekosten. Vorderingen dienen na eerste verwerking te worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen, gecorrigeerd voor eventuele bijzondere waardeverminderingen indien sprake is van oninbaarheid.

Ten behoeve van het inzicht is de tussenrekening waardeoverdrachten uit, die vorig jaar een debet saldo had en was opgenomen onder de post 'Overige vorderingen' in verband met een credit saldo dit jaar verplaatst naar de post 'Overige schulden en overlopende passiva'. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen.

De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente welke is gebaseerd op de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB en Ultimate Forward Rate. Deze wordt vastgesteld aan de hand van het 10-jaars voortschrijdend gemiddelde van de 20-jaars forwardrente.

De voorziening pensioenverplichtingen 2022 wordt berekend aan de hand van Prognosetafel AG2022 met als starttafel 2023 (2021: Prognosetafel 2020 met als starttafel 2022) met een correctie voor ervaringssterfte (CBS 2022) voor de inkomensklasse 5e 20% (voorheen hoog), conform de door het CBS gemaakte uitsplitsing van de levensverwachting van mannen en vrouwen naar sociaaleconomische status. Dit betreft de levensverwachting naar inkomensklassen over de periode 2017 - 2020 zoals gepubliceerd door het CBS in februari 2023.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van de op de balansdatum geldende pensioenreglementen en van de over de verstreken dienstjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de aanspraken en de reeds ingegane pensioenen geïndexeerd worden en in hoeverre dit zal gebeuren. De verplichtingen uit hoofde van indexaties worden verantwoord in het jaar waarin het besluit tot indexatie is genomen.

De bij de berekening in aanmerking genomen partnerfrequenties voor mannen en vrouwen betreffen de partnerfrequenties conform het vijfde CRC-rapport verhoogd met 1 procentpunt. Voor de verzekering van het partnerpensioen is aangenomen dat de partner drie jaar jonger is dan de verzekerde man en drie jaar ouder dan de verzekerde vrouw. Met toekomstige excassokosten wordt rekening gehouden door een opslag te hanteren van 1,5% op de contante waarde van de pensioenverplichtingen. Bij discontinuïteit van de aangesloten onderneming bestaat de mogelijkheid voor SPEY om te liquideren. In dat geval worden de kosten voor administratie, communicatie en het doen van uitkeringen volledig gedekt uit de kostenvoorziening.

De jaarlijkse pensioenopbouw van de arbeidsongeschikte deelnemers is begrepen in de opgebouwde aanspraken. Voor de toekomstige opbouw van deze deelnemers is in de voorziening pensioenverplichtingen begrepen de contante waarde van de toekomstige vrijgestelde premies. Hierbij wordt rekening gehouden met de mate van premievrije opbouw, die afhankelijk is van de mate van arbeidsongeschiktheid.

Overige technische voorzieningen

De overige technische voorzieningen hebben betrekking op de door SPEY geschatte kosten die naar verwachting gemaakt zullen worden in geval van liquidatie van SPEY en discontinuïteit van de onderneming waarbij ervan uit is gegaan dat dit proces circa 1,5 jaar in beslag neemt. De schatting vindt plaats op basis van de werkelijke kosten van het verslagjaar waarbij afhankelijk van het karakter van de kosten, de kosten in het tweede jaar volgend op het verslagjaar geheel danwel gedeeltelijk worden meegenomen.

Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers

De waardering van de voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers wordt bepaald op basis van de waardering van de hieraan gerelateerde beleggingen. Overeenkomstig paragraaf 'Beleggingen voor risico deelnemers' worden deze beleggingen gewaardeerd tegen reële waarde.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva dienen bij de eerste verwerking te worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Schulden dienen bij de eerste verwerking te worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

5.4.3 Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Als beleggingsresultaten risico pensioenfonds wordt verantwoord het rendement op de vrije middelen van SPEY.

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt onder andere verstaan: dividend, interest en overige opbrengsten. Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen. De kosten van het vermogensbeheer zijn verrekend met de desbetreffende directe en indirecte beleggingsopbrengsten, behoudens de servicekosten voor Mijn Pensioen van Goldman Sachs.

Beleggingsresultaten risico deelnemers

Als beleggingsresultaten risico deelnemer wordt verantwoord het beleggingsrendement op de PBR. Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen. De kosten van het vermogensbeheer zijn verrekend met de desbetreffende indirecte beleggingsopbrengsten.

Pensioenuitkeringen verzekering

De pensioenuitkeringen verzekering hebben betrekking op de uitkeringen die worden ontvangen uit hoofde van het verzekeringscontract.

Betaalde premies verzekering

De betaalde premies verzekering betreffen de door de verzekeraar aan SPEY in rekening gebrachte koopsommen. Deze koopsommen hebben hoofdzakelijk betrekking op de indexatiekoopsom, de koopsom ten behoeve van de inkoop van rechten uit hoofde van de vrijgevallen gelden uit de Pensioenbijspaarregeling.

Pensioenuitkeringen

Hieronder worden verantwoord de ten laste van het boekjaar komende uitkering aan ouderdoms-, nabestaanden- en wezenpensioen, alsmede uitkeringen ineens (afkopen).

Mutatie technische voorzieningen voor rekening fonds

Hieronder wordt verantwoord de mutatie in de voorziening pensioenverplichtingen.

Mutatie overige technische voorzieningen

Hieronder wordt verantwoord de mutatie uit hoofde van additionele kostenvoorziening.

Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Hieronder wordt verantwoord de mutatie in de vordering uit hoofde van het garantiecontract.

Saldo overdrachten van rechten

Hieronder worden verantwoord de resultaten op bedragen ontvangen van en betaald aan andere pensioenfondsen / pensioenverzekeraars in verband met het binnenkomen en uitgaan van opgebouwde pensioenaanspraken, berekend op basis van de wettelijke rekenregels.

Overige baten en lasten

Als overige baten en lasten worden verantwoord overige interestbaten en eventuele incidentele baten en lasten.

5.4.4 Grondslagen voor kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd en zijn gebaseerd op waargenomen kasstromen. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en uit beleggingsactiviteiten.

5.4.5 Toelichting op de balans

Verzekeringsdeel technische voorziening (1)

Het verzekeringsdeel technische voorziening bedraagt in 2021 € 1.023,1 miljoen. Voor een verloopoverzicht over 2021 wordt verwezen naar het verloop (van de technische voorziening) zoals is opgenomen onder (6).

Beleggingen (2)

Beleggingen voor risico pensioenfondsen

Alle onderstaande beleggingen betreffen uitsluitend beleggingen in beleggingsfondsen en banktegoeden. Het verloop van deze post in het boekjaar per soort belegging in 2022 is als volgt:

	Stand per 1 januari	Aankopen	Verkopen	Waarde- ontwikkelingen	Stand per 31 december
Vastgoed	13.098	10.361	-12.098	-2.124	9.237
Aandelen	130.946	197	-13.582	-16.924	100.637
Vastrentende waarden	92.287	1.919	-3.562	-15.267	75.377
Overige beleggingen ²¹	-158	2.660	-1.953	1.354	1.903
Liquiditeiten ²²	2.491	32.436	-33.228	201	1.900
Totaal	238.664	47.573	-64.423	-32.760	189.054

Per 31 december 2022 zijn er geen negatieve futures.

Het verloop van deze post in het boekjaar per soort belegging in 2021 is als volgt:

	Stand per 1 januari	Aankopen	Verkopen	Waarde- ontwikkelingen	Stand per 31 december
Vastgoed	22.175	1.596	-14.459	3.786	13.098
Aandelen	101.297	11.761	-12.422	30.310	130.946
Vastrentende waarden	85.305	21.354	-12.278	-2.094	92.287
Overige beleggingen ²³	962	4.433	-5.546	-7	-158
Liquiditeiten ²⁴	2.845	44.812	-45.755	589	2.491
Totaal	212.584	83.956	-90.460	32.584	238.664

Overige beleggingen (waarvan de futures met een negatieve waarde zijn opgenomen onder de post 'Overige schulden en overlopende passiva')

177

Totaal van de beleggingen exclusief de negatieve futures

238.841

De post Beleggingen voor risico pensioenfondsen is in 2022 respectievelijk 2021 als volgt opgebouwd:

²¹ Onder deze post zijn de futures en het geldmarktfonds opgenomen.

²² Inclusief het ontvangen dividend ter hoogte van circa € 0,7 mln.

²³ Onder deze post zijn de futures en het geldmarktfonds opgenomen.

²⁴ Inclusief het ontvangen dividend ter hoogte van circa € 0,7 mln.

	2022	2021
Stand per 1 januari	238.664	212.584
Diverse stortingen en onttrekkingen	-16.679	-6.297
Beheerkosten	-201	-207
Ontvangen dividend	30	-
Waardeontwikkelingen	-32.760	32.584
Stand per 31 december	189.054	238.664

Bij SPEY is er geen sprake van het beleggen in premiebijdragende ondernemingen en geen sprake van actieve security lending. Er zijn geen balansposities danwel toekomstige kasstromen die door middel van derivaten worden afgedekt.

Futures

Onder de post 'Overige beleggingen' zijn naast het geldmarktfonds de futures met een positieve waarde opgenomen. De futures met een negatieve waarde zijn opgenomen onder de post 'Overige schulden en overlopende passiva' (8). Per 31 december 2022 waren er in tegenstelling tot 2021 geen negatieve futures.

Per 31 december 2022 waren de volgende future contracten met bijbehorende exposure- en contractwaarden in de portefeuille opgenomen:

	Aantal	Valuta	Prijs	Expiratie- datum	Markt- waarde (*1.000)	Exposure waarde (*1.000)
S&P 500 EMINI FUT (CME)	-25	USD	3,861	17-3-2023	126	-4.522
EURO STOXX 50 FUT MAR 23	-29	EUR	3,785	17-3-2023	41	-1.098
Totaal					167	-5.620

Per 31 december 2021 waren de volgende future contracten met bijbehorende exposure- en contractwaarden in de portefeuille opgenomen:

	Aantal	Valuta	Prijs	Expiratie- datum	Markt- waarde (*1.000)	Exposure waarde (*1.000)
EURO BUND FUT (EUX)	-15	EUR	172	8-3-2022	18	2.571
Totaal opgenomen onder de post 'Beleggingen voor eigen rekening (1)'					18	2.571
EURO STOXX 50 FUT (EUX)	-33	EUR	4.827	18-3-2022	-61	1.415
S&P 500 EMINI FUT (CME)	-12	USD	4.758	18-3-2022	-90	2.510
MSCI WORLD/REAL E FUT(ICF)	-14	USD	518	18-3-2022	-26	638
Totaal opgenomen onder de post 'Overige schulden en overlopende passiva (8)'					-177	4.563
Stand futures ultimo verslagjaar					-159	7.134

Beleggingen voor risico deelnemers

Alle onderstaande beleggingen betreffen uitsluitend beleggingen in beleggingsfondsen en banktegoeden. Het verloop van deze post in het boekjaar per soort belegging in 2022 is als volgt:

	Stand per 1 januari	Aankopen	Verkopen	Waarde- ontwikkelingen	Stand per 31 december
Aandelen	15.863	132	-2.321	-2.072	11.602
Vastrentende waarden	34.047	2.946	-2.320	-7.719	26.954
Overige beleggingen	3	-	-	-	3
Liquiditeiten	315	4.686	-4.744	-	257
Totaal	50.228	7.764	-9.385	-9.791	38.816

Het verloop van deze post in het boekjaar per soort belegging in 2021 is als volgt:

	Stand per 1 januari	Aankopen	Verkopen	Waarde- ontwikkelingen	Stand per 31 december
Aandelen	15.329	187	-3.689	4.037	15.863
Vastrentende waarden	34.337	3.099	-1.920	-1.469	34.047
Overige beleggingen	3	1	-1	-	3
Liquiditeiten	273	5.613	-5.571	-	315
Totaal	49.942	8.900	-11.181	2.568	50.228

	2022	2021
Vorderingen en overlopende activa (3)		
Vordering op verzekeraars		
Rekening-courant Aegon	411	629
Overige vorderingen		
Vordering op EY/HVG	15	7

Overige activa (4)

Liquide middelen

Betreft de bankrekeningen bij Rabobank ten name van SPEY. De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Stichtingskapitaal en reserves (5)

Stichtingskapitaal

Het stichtingskapitaal bedraagt € 45,00 en is gedurende het boekjaar niet gewijzigd.

Algemene reserve

Het verloop van deze post is als volgt:

	2022	2021
Stand per 1 januari	237.951	212.126
Bestemming saldo baten en lasten boekjaar	-49.620	25.825
Stand per 31 december	188.331	237.951

Het bestuur heeft besloten het saldo van baten en lasten toe te voegen aan de algemene reserve.

Dekkingsgraad

De (actuele) dekkingsgraad van 117,7% (2021: 115,2%) is de verhouding tussen het totale vermogen (inclusief PBR) en de totale technische voorzieningen van SPEY (inclusief voorziening PBR). De beleidsdekkingsgraad van 116,5% (2021: 114,0%) is de gemiddelde dekkingsgraad van de laatste 12 maanden. In paragraaf 5.4.4 worden de vermogensseisen nader toegelicht.

De (maand)indicatoren zijn als volgt berekend:

- Eigen vermogen: eenmaal per kwartaal op basis van de werkelijke stand volgens de kwartaalrapportage SPEY. In de tussentijdse maanden benaderd op basis van de ingeschatte stand van de vorderingen en schulden.
- Beleggingen: maandelijks op basis van de maandrapportage van de vermogensbeheerder (Goldman Sachs).
- Voorziening pensioenverplichtingen: maandelijks op basis van de schatting opgesteld door de interne actuaris.
- Voorziening PBR/Beleggingen PBR: eenmaal per kwartaal op basis van de werkelijke stand volgens het kwartaaloverzicht Goldman Sachs. In de tussentijdse maanden benaderd op basis van de verhoudingsgewijze mutatie tussen de kwartalen.

Vermogensseisen

Een van de principes waarop het toezicht op de financiële positie en het financiële beleid van pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen stoelt, is dat de omvang van het vermogen in lijn is met de mate waarin SPEY risico loopt. Aangezien de basisregeling volledig is verzekerd, is het voor de bepaling van de omvang van het vermogen relevante risico beperkt tot kostenrisico.

Het kostenrisico vloeit voort uit artikel 17 van de Europese pensioenrichtlijn (richtlijn 2003/41/EG). Dit betekent dat verzekerde pensioenfondsen in alle gevallen een buffer van beperkte omvang moeten aanhouden van circa 1% van de technische voorzieningen, hetgeen neerkomt op een minimale dekkingsgraad van 101%. Met betrekking tot de PBR geldt dat het beleggingsrisico bij de deelnemers ligt, en derhalve niet bij de verzekeraar. Volgens het Besluit FTK dient voor deze PBR een MVEV aangehouden te worden ter grootte van 1% van de technische voorziening voor risico deelnemers.

Per saldo is het MVEV van SPEY per 31 december 2021 gelijk aan € 10,6 miljoen, ofwel 1,0% van de technische voorzieningen. Deze vermogensseis betreft tevens het Vereist Eigen Vermogen aangezien bij de bepaling hiervan geen rekening hoeft te worden gehouden met het kredietrisico op de vordering op de verzekeraar. Het beschikbaar eigen vermogen is hoger dan het vereist eigen vermogen. Mitsdien is een herstelplan niet aan de orde.

Indexatie

In februari 2022 heeft het bestuur besloten een indexatie toe te kennen per 1 januari 2021 van 1,39%. De koopsom ter financiering bedraagt € 16,7 miljoen.

Technische voorzieningen (6)

Het verloop van de voorziening pensioenverplichtingen is als volgt:

	2022	2021
Stand per 1 januari	1.511.998	1.649.928
Toevoeging pensioenopbouw	-	-
Indexatie en overige toeslagen	19.700	6.558
Rentetoevoeging	-7.350	-8.735
Ottrekking voor pensioenuitkeringen	-27.427	-26.001
Wijziging marktrente	-478.625	-109.597
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-1.082	-586
Wijziging reserveringsgrondslagen: van AG2020 naar AG2022	8.402	-
Wijziging reserveringsgrondslagen: van CBS2019 naar CBS2022	-2.881	-
Overige mutaties ²⁵	316	431
Stand per 31 december	1.023.051	1.511.998

De rentedaling wordt weerspiegeld door de stijging van de voorziening pensioenverplichtingen.

De samenstelling van de voorziening pensioenverplichtingen is als volgt:

	in duizenden euro's		in aantallen	
	2022	2021	2022	2021
Actieven	175.667	290.590	2.109	2.347
Gewezen deelnemers	480.608	753.602	12.518	12.521
Pensioengerechtigden	347.997	438.816	2.727	2.613
Overige	18.779	28.990	-	-
Stand per 31 december	1.023.051	1.511.998	17.354	17.481

Het verloop van de overige technische voorzieningen is als volgt:

	2022	2021
Stand per 1 januari	1.200	1.100
Toevoeging	-	100
Stand per 31 december	1.200	1.200

Conform het bestuursbesluit van 25 september 2015 is onder de overige technische voorziening een additionele kostenvoorziening (in geval van liquidatie) opgenomen. Jaarlijks wordt de hoogte van deze voorzieningen opnieuw beoordeeld. De hoogte van de voorziening is in 2022 beoordeeld en ingeschat op € 1,2 miljoen (2021: € 1,2 miljoen).

²⁵ In de post Overige mutaties zijn onder andere het verschil tussen veronderstelde en werkelijke sterfte en de toevoeging aan de voorziening uit hoofde van pensionering opgenomen.

Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers (7)

Het verloop van de voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers is als volgt:

	2022	2021
Stand per 1 januari	50.229	49.942
Bijdragen	3	3
Rendement	-9.907	2.444
Aanwendungen en waardeoverdrachten PBR	-1.509	-2.160
Stand per 31 december	38.816	50.229

Overige schulden en overlopende passiva (8)

	2022	2021
Nog af te handelen gelden uitgaande waardeoverdrachten	-	90
Nog af te handelen gelden inzake bijspaarregeling	53	168
Overlopende passiva	94	69
Futures	-	177
Stand per 31 december	147	504

Nog af te handelen gelden inzake bijspaarregeling

De samenstelling van deze post is als volgt:

Door Aegon in rekening gebrachte koopsommen	-	-21
Ontvangen bedragen	53	189
Stand per 31 december	53	168

Overige schulden en overlopende passiva (vervolg 8)

Futures

Per 31 december 2022 waren er geen negatieve future contracten. Voor een nadere toelichting zie de post Beleggingen voor eigen rekening (1). Per 31 december 2021 waren de volgende future contracten met bijbehorende exposure- en contractwaarden in de portefeuille opgenomen.

	Aantal	Valuta	Prijs	Expiratie- datum	Markt- waarde (*1.000)	Exposure waarde (*1.000)
EURO STOXX 50 FUT (EUX)	-33	EUR	4.287	18-3-2022	-61	1.415
S&P 500 EMINI FUT (CME)	-12	USD	4.758	18-3-2022	-90	2.510
MSCI WORLD/REAL E FUT(ICF)	-14	USD	518	18-3-2022	-26	638
Totaal opgenomen onder de post 'Overige schulden en overlopende passiva (8)'					-177	4.563

Verbonden Partijen

Identiteit van verbonden partijen

De aangesloten onderneming, medewerkers van het pensioenbureau en bestuurders zijn te kwalificeren als verbonden partijen.

Transacties met (voormalige) bestuurders

De bestuursleden alsmede de leden van het Verantwoordingsorgaan zijn onbezoldigd, voor zover in dienst van EY of ingehuurd door EY. Inzake de beloning van bestuurders als vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden, voor zover uit dienst, wordt verwezen naar toelichting (18) Pensioenuitvoerings- en administratiekosten. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch vorderingen op bestuurders. De bestuurders nemen deel aan de pensioenregeling van het fonds op basis van voorwaarden in het Pensioenreglement.

Transacties met de werkgever

SPEY heeft een uitvoeringsovereenkomst afgesloten met de werkgever ten aanzien van de uitvoering van het Pensioenreglement. Een beschrijving op hoofdpunten van de Uitvoeringsovereenkomst is opgenomen in het bestuursverslag. De werkgever draagt alle pensioenuitvoerings- en administratiekosten. Uitsluitend de beleggingskosten (kosten vermogensbeheer) worden gedragen door het Pensioenfonds.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Risico's uit hoofde van waardeoverdrachten

Het risico bij financiële afwikkeling van waardeoverdrachten is het risico dat de geldswaarde van het bij SPEY gefinancierde deel van de aanspraken lager is dan de op grond van de wettelijke regels vastgestelde overdrachtswaarde waardoor SPEY het verschil moet bijbetalen.

Steeds als een werknemer van baan wisselt, kan hij besluiten tot het doen van een waardeoverdracht. De pensioenregelgeving kent hiervoor procedure- en rekenregels. Onderdeel van de rekenregels is de rekenrente. Doordat deze rekenrente jaarlijks wijzigt, kunnen de financiële gevolgen van de afwikkeling van waardeoverdrachten voor SPEY ieder jaar anders zijn. Het bestuur is zich bewust van dit risico, doch is van mening dat er momenteel geen realistische instrumenten zijn om het af te dekken. Er is geen voorziening opgenomen omdat het risico gegeven de huidige status van SPEY niet op betrouwbare wijze te kwantificeren is.

Uitvoeringsovereenkomst Ernst & Young en HVG Law

In 2019 is een herziene uitvoeringsovereenkomst met Ernst & Young en HVG Law gesloten. Deze overeenkomst heeft een onbepaalde looptijd en voorziet erin dat alle kosten van SPEY, benodigd voor de uitvoering van haar taken, worden voldaan door Ernst & Young en HVG Law. Onder de hiervoor genoemde kosten vallen niet de kosten inzake uitgaande waardeoverdrachten. Met het sluiten van deze overeenkomsten is geborgd dat alle uitvoeringskosten van SPEY worden betaald zonder in te teren op het vrije vermogen van SPEY.

5.4.6 Risicoparagraaf

In het bestuursverslag worden de belangrijke risico's die SPEY loopt besproken, wordt ingegaan op de risicohouding en wordt het beleid beschreven dat wordt gevoerd om deze risico's te beheersen. In deze paragraaf van de jaarrekening worden voornamelijk de financiële risico's beschreven en gekwantificeerd.

Financiële risico's

Marktrisico

Het marktrisico, als onderdeel van het beleggingsrisico, omvat het prijs(koers)risico, het valutarisico en het renterisico met betrekking tot beleggingen.

Het beleggingsbeleid bepaalt de mate waarin beleggingsrisico's worden gelopen en op welke wijze deze worden beheerst. Ondermeer zijn voor de verschillende beleggingscategorieën bandbreedtes bepaald, die bij (dreigende) overschrijding leiden tot aanpassingen van de portefeuille. De bandbreedtes worden op dagelijkse basis bewaakt door Goldman Sachs in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De marktpositities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Het marktrisico dat wordt gelopen op de bij Aegon herverzekerde verplichtingen is geheel afgedekt door het garantiecontract met Aegon. Uitsluitend resteert het kredietrisico op Aegon, welk risico door SPEY wordt gemonitord.

Risico marktwaardebepaling

De beleggingen zijn gewaardeerd op reële waarde. Niet voor alle beleggingsinstrumenten zijn frequente marktnoteringen beschikbaar. Dat levert een hoger risico op ten aanzien van de benadering van de waardering van een belegging. In onderstaande tabel is het totale belegd vermogen uitgesplitst naar vier niveaus van waardering. Dit betreft het belegd vermogen, inclusief de vorderingen en verplichtingen uit hoofde van beleggingen én de liquide middelen.

2022	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3	Categorie 4	Totaal
Vastgoedaandelen	9.237	-	-	-	9.237
Aandelen	100.637	-	-	-	100.637
Vastrentende waarden	75.377	-	-	-	75.377
Overige beleggingen	1.903	-	-	-	1.903
Liquiditeiten	1.900	-	-	-	1.900
Totaal	189.054	-	-	-	189.054

2021	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3	Categorie 4	Totaal
Vastgoedaandelen	13.098	-	-	-	13.098
Aandelen	130.946	-	-	-	130.946
Vastrentende waarden	92.287	-	-	-	92.287
Overige beleggingen	-158	-	-	-	-158
Liquiditeiten	2.491	-	-	-	2.491
Totaal	238.664	-	-	-	238.664

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie, wat ook een wezenlijk onderdeel is van het beleggingsbeleid en de beheersing van het beleggingsrisico door SPEY.

In de onderstaande tabellen is een segmentatie naar regio gegeven:

	2022	2021
<i>Vastgoedaandelen</i>		
Specificatie naar regio	%	%
Europa	12,0	12,7
Noord-Amerika	63,9	66,7
Zuid-Amerika	-	-
Azië	20,0	16,9
Oceanië	4,1	3,7
Afrika	-	-
Overig	-	-
Totaal	100,0	100,0

Aandelen

Specificatie naar regio	%	%
Europa	14,4	14,4
Noord-Amerika	68,7	69,2
Zuid-Amerika	0,4	0,2
Azië	14,2	14,1
Oceanië	1,9	1,8
Afrika	0,4	0,3
Overig	-	-
Totaal	100,0	100,0

Vastrentende waarden

Specificatie naar regio	%	%
Europa	68,0	70,5
Noord-Amerika	28,4	26,0
Zuid-Amerika	0,2	0,2
Azië	2,1	2,4
Oceanië	1,1	0,7
Afrika	0,2	0,2
Overig	0,0	0,0
Totaal	100,0	100,0

	2022	2021
<i>Overige beleggingen</i>		
Specificatie naar regio	%	%
Europa	76,8	76,0
Noord-Amerika	7,1	4,1
Zuid-Amerika	-	-
Azië	12,9	19,9
Oceanië	3,2	-
Afrika	-	-
Overig	-	-
Totaal	100,0	100,0

In de onderstaande tabellen is een segmentatie naar sectoren gegeven:

Vastgoedaandelen

	%	%
Detailhandel	17,0	14,2
Gediversifieerd	12,2	11,8
Kantoren	8,4	9,4
Woningen	13,1	14,3
Industriële waarden	14,7	15,8
Gezondheidszorg	7,2	6,8
Hotels	2,6	2,2
Overig	24,8	25,5
Totaal	100,0	100,0

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor SPEY als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop SPEY (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars. Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee SPEY transacties is aangegaan, niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor SPEY financiële verliezen lijdt. Beheersing van dit risico vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaal niveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens SPEY. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door SPEY enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementstelsel functioneert. In het algemeen kan worden gesteld dat het kredietrisico toeneemt bij vastrentende beleggingen met een rating lager dan AAA/AA en bij vastrentende beleggingen in debiteuren van opkomende economieën.

In de onderstaande tabel is een segmentatie naar kredietwaardigheid gegeven:

	2022	2021
<i>Vastrentende waarden</i>		
Kredietwaardigheid vastrentende waarden	%	%
AAA rating	17,1	17,3
AA rating	19,7	19,8
A rating	23,5	21,1
BBB rating	37,7	38,2
Lager dan BBB	1,8	3,6
Geen rating	0,2	0,0
Totaal	100,0	100,0

In onderstaande tabel is een segmentatie naar looptijd gegeven:

	2022	2021
<i>Vastrentende waarden</i>		
<i>Specificatie naar looptijd²⁶</i>		
Korter dan 1 jaar	9,2	6,2
Tussen 1 en 5 jaar	38,4	32,0
Tussen 5 en 10 jaar	30,1	31,0
Langer dan 10 jaar	22,3	30,8
Totaal	100,0	100,0

Indexatierisico

Vanuit SPEY geredeneerd betreft dit het risico dat de gegeven indexaties niet consistent zijn met de gewekte verwachtingen. De indexatie is echter geheel voorwaardelijk. De indexaties worden jaarlijks discretionair door het bestuur vastgesteld.

Indexaties dienen te worden gefinancierd uit het vrije vermogen en zijn daarmee mede afhankelijk van de ontwikkeling van het vrije vermogen, dat onder andere wordt gevoed door de beleggingsresultaten. De vaststelling van de strategische beleggingsportefeuille wordt bepaald door een rendement/risicoafweging teneinde te komen tot een optimaal pensioenresultaat, zijnde de mate waarin de pensioenen door indexaties waardevast zijn.

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten alle beleggingen met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke debiteur die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt. SPEY heeft, bij toepassing van het doorkijkprincipe, geen debiteuren die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaken. In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sector gebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico. De beleggingen zijn zoveel mogelijk gespreid naar emittenten.

²⁶ De beleggingen in vastrentende fondsen zijn ingedeeld op basis van doorkijk en op exposure waarde. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

Overige niet-financiële risico's

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico vanwege de onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door SPEY beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen, controles en kwaliteit geautomatiseerde systemen. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur. Het operationeel risico bij het pensioenfonds zelf wordt systematisch beheerst met behulp van een Risk Control Matrix, waarin is weergegeven welke beheersmaatregelen zijn genomen inzake de relevante risico's.

Systeemrisico

Het systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van SPEY niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen is dit risico voor SPEY niet beheersbaar.

5.4.7 Toelichting op de staat van baten en lasten

Vrijgevallen plusgeld PBR (9)

De vrijgevallen plusgeld PBR bedragen van € 1.557 duizend (2021: € 2.004 duizend).

Beleggingsresultaten risico Pensioenfondsen (10)

De samenstelling van deze post in 2022 is als volgt:

	Beleggings- opbrengsten	Ontvangen kortingen	Totaal
Vastgoedaandelen	-2.124		-2.124
Aandelen	-16.924	-	-16.924
Vastrentende waarden	-15.267	149	-15.118
Overige beleggingen	1.354	-	1.354
Liquiditeiten	201	-	201
Totaal	-32.760	149	-32.611
Kosten fiduciair beheer			-350
Ontvangen dividend			30
Totaal			-32.931

De samenstelling van deze post in 2021 is als volgt:

	Beleggings- opbrengsten	Ontvangen kortingen	Totaal
Vastgoedaandelen	3.786		3.786
Aandelen	30.310	-	30.310
Vastrentende waarden	-2.094	138	-1.956
Overige beleggingen	-7	-	-7
Liquiditeiten	589	-	589
Totaal	32.584	138	32.722
Kosten fiduciair beheer			-345
Totaal			32.377

Pensioenuitkeringen verzekering (11)

De specificatie van de pensioenuitkeringen is als volgt:

	2022	2021
Vroegpensioen	3.417	2.891
Ouderdompensioen	18.951	17.944
Partner- en wezenpensioen	4.807	4.942
Afkoop kleine pensioenen	106	39
Totaal	27.281	25.816

Overige baten (12)

	2022	2021
De samenstelling van deze post is als volgt:		
Overlijden zonder nabestaanden	20	21
Totaal	20	21

Betaalde premies verzekering (13)

	2022	2021
Premies verzekering	-247	-60
Koopsom indexatie	16.710	6.331
Koopsommen inzake PBR	1.557	1.997
Overige koopsommen	6	13
Totaal	18.026	8.281

Pensioenuitkeringen (14)

Voor een specificatie van deze post verwijzen we naar de post Pensioenuitkeringen verzekering (11).

Mutatie technische voorzieningen voor rekening fonds (15)

	2022	2021
Toevoeging pensioenopbouw	-	-
Indexatie en overige toeslagen	19.700	6.558
Rentetoevoeging	-7.350	-8.735
Ottrekking voor pensioenuitkeringen	-27.427	-26.001
Wijziging marktrente	-478.625	-109.597
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-1.082	-586
Wijziging reserveringsgrondslagen: van AG2020 naar AG2022	8.402	-
Wijziging reserveringsgrondslagen: van CBS2019 naar CBS2022	-2.881	-
Overige mutaties	316	431
Waardewijziging verzekeringsdeel technische voorzieningen	-488.947	-137.930

Voor een nadere toelichting zie Technische voorzieningen (6).

Saldo overdrachten van rechten (17)

	2022	2021
<i>Uitgaande waardeoverdrachten:</i>		
Betaalde remises	1.019	538
Afkopen	-773	-357
	246	181

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten (18)

De Pensioenuitvoerings- en administratiekosten bestaan uit administratie- en excassokosten verzekeraar en uit pensioenuitvoeringskosten (zie ook het jaarverslag paragraaf 2.4.9 uitvoeringskosten).

De rechtstreeks aan het pensioenfonds doorbelaste pensioenuitvoeringskosten zijn in onderstaande tabel weergegeven:

	2022	2021
Personeelskosten	311	290
Kosten pensioenbureau	88	84
Juridisch advies	8	24
Kosten toezichthouders en kosten Pensioenfederatie	89	89
Vergoedingen bestuur en Verantwoordingsorgaan	12	12
Vergoeding sleutelfunctiehouder risicobeheer functie	15	14
Accountants- en actuariële kosten	113	110
Advieskosten i.v.m. wijziging status fonds	47	62
Communicatie	26	25
Opleidingskosten bestuur	3	4
Kosten intern toezicht	18	17
Overig	33	29
Totaal	764	760
Waarvan direct voldaan door de werkgever	-755	-745
Opgenomen onder Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	9	15

De administratie- en excassokosten maken onderdeel uit van de onder (12) verantwoorde betaalde premies verzekering. De administratiekosten bedragen 2,5% van de bruto premies/koopsommen. De excassokosten, zoals opgenomen in het overzicht 'Kosten Pensioenbeheer', bedragen 1,5% van de uitkeringen. Tezamen bedragen deze kosten over 2022 ongeveer € 0,9 miljoen (2021: 0,6 miljoen).

De bestuursleden alsmede de leden van het Verantwoordingsorgaan ontvangen geen bezoldiging van SPEY, behoudens de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden. De vergoeding voor de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden bedraagt voor zover uit dienst € 8.000 (bestuur) en € 3.900 (Verantwoordingsorgaan). Bij het pensioenbureau werken vijf medewerkers (3,75 FTE).

De accountants- en actuariële kosten bedragen € 113.248 (2021: € 110.166). De accountantskosten ter hoogte van € 30.945 (2021: € 30.189) betreffen de kosten voor het controleren van de jaarrekening en de jaarstaten. De actuariële kosten hebben betrekking op het opstellen van het actuariële verslag en overige actuariële werkzaamheden, de certificering van het actuariële verslag en de haalbaarheidstoets.

Personeel

SPEY heeft 3,5 FTE in dienst (2021: 3,5 FTE). De personeelskosten zijn uit te splitsen in:

	2022	2021
Salaris	179	170
Sociale lasten	36	36
Belasting	88	80
Overig	8	4
Totaal	311	290

De kosten voor de manager van het pensioenbureau zijn hier niet inbegrepen. Deze kosten zijn opgenomen onder de Pensioenuitvoerings- en administratiekosten opgenomen als 'Kosten pensioenbureau'.

5.4.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Indexatie per 1 januari 2023

Begin 2023 is besloten om per 1 januari 2023 een indexatie toe te kennen van 1,75% (de prijsindex bedroeg 16,9%). De lasten hiervoor zullen in 2023 worden verwerkt.

Verdere aanpassing van de UFR-methodiek

Op 30 november 2022 is het nieuwe advies van de Commissie Parameters aan de Tweede Kamer gestuurd. Onderdeel van dit advies is een verdere aanpassing van de UFR-methodiek, die effectief erop neerkomt dat de UFR (nagenoeg) afgeschaft wordt. DNB heeft het advies direct overgenomen, zodat de aangepaste UFR-methodiek per 1 januari 2023 van kracht is geworden. In de nieuwe methodiek wordt de marktrente gevolgd voor looptijden tot en met 50 jaar. Voor de looptijden daarna wordt op basis van constante forward rates geëxtrapoleerd.

De technische voorzieningen zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van DNB per 31 december 2022 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. De nieuwe UFR-methodiek, per 1 januari 2023, zou tot een verhoging van de technische voorzieningen leiden indien de nieuwe UFR-methodiek per 31 december 2022 zou zijn ingevoerd. De technische voorzieningen zouden toenemen met circa € 5,6 miljoen ofwel 0,5%. Aangezien het pensioenfonds volledig verzekerd is, neemt ook de vordering op de verzekeraar toe met dit bedrag. Het effect op de dekkingsgraad is daarom beperkt tot 0,1% (dus 117,6% in plaats van 117,7%).

Den Haag, 13 juni 2023

Het bestuur

namens werkgevers
N.G. de Jager, voorzitter

namens deelnemers
E. Wierenga, secretaris

namens werkgevers
J.C. Besters, penningmeester

namens deelnemers
E.J. Appel

namens werkgevers
S.B. Spiessens

namens pensioengerechtigden
R.J. Ekkebus

6 Overige gegevens

6.1 Actuariële verklaring

ACTUARIËLE VERKLARING Stichting Pensioenfonds Ernst & Young

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Ernst & Young te Rotterdam is aan Aon Nederland cv de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2022.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Ernst & Young zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds. Omdat Aon Nederland cv beschikt over een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode, is het toegestaan dat andere actuarissen en deskundigen aangesloten bij Aon Nederland cv wel andere werkzaamheden verrichten voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op EUR 12.126.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven EUR 364.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Ik heb geconstateerd dat de verplichtingen van het pensioenfonds volledig zijn verzekerd door middel van een garantiecontract en dit betrokken in mijn oordeel. Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel gezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Ernst & Young is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Amsterdam, 13-06-2023
Drs. A.G.M. den Hartogh AAG
Verbonden aan Aon Nederland cv

6.2 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van
Stichting Pensioenfonds Ernst & Young

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Pensioenfonds Ernst & Young (hierna ook: “het pensioenfonds”) statutair gevestigd te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Ernst & Young op 31 december 2022 en van de staat van baten en lasten over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Ernst & Young zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 12,1 miljoen. De materialiteit is vastgesteld op basis van een percentage van 1% van de som van het stichtingskapitaal, de reserves en de technische voorzieningen. Wij hebben voor deze grondslag gekozen gelet op het feit dat deze bepalend is bij de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 0,36 miljoen rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's en niet naleven van wet- en regelgeving

Frauderisicobeheersing door het pensioenfonds

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en de omgeving waarin zij opereert, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan. In '2.4.2. Risicoparagraaf' van het bestuursverslag beschrijft het bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude (als onderdeel van het integriteitsrisico).

Onze frauderisico-analyse

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording is weerlegd, gezien de aard van de opbrengsten. De opbrengsten bestaan uit beleggingsopbrengsten die op objectieve wijze zijn te bepalen.

Bij al onze controles besteden wij aandacht aan de risico's van het doorbreken van interne beheersing door het bestuur. Wij hebben bijzondere aandacht gehad voor posten met een hoge schattingsonzekerheid, waaronder de technische voorzieningen. We verwijzen hierbij ook naar de kernpunten van onze controle voor onze specifieke controle-aanpak voor dit risico.

Onze specifieke controle-aanpak voor het frauderisico

Ten aanzien van het risico op doorbreking van de interne beheersing door het bestuur hebben wij werkzaamheden uitgevoerd zoals het toetsen van de aanvaardbaarheid van journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht.

Verder hebben wij geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door het pensioenfonds mogelijk wijzen op frauduleuze financiële verslaggeving. Tevens hebben we elementen van onvoorspelbaarheid opgenomen in onze controlewerkzaamheden. Ook hebben wij de uitkomsten van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur.

Niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben gesprekken gevoerd met het bestuur om inzicht te verkrijgen in welke mate er is voldaan aan wet- en regelgeving. Ook hebben wij communicatie met De Nederlandsche Bank (DNB) en Autoriteit Financiële Markten (AFM) doorgenomen. Wij hebben een schriftelijke bevestiging verkregen van het bestuur dat alle bekende aangelegenheden van vermoede non-compliance aan ons zijn gemeld.

Onze observaties

De hiervoor vermelde werkzaamheden zijn uitgevoerd in het kader van de controle van de jaarrekening. Ze zijn daarom niet gepland en uitgevoerd als een specifiek onderzoek gericht op fraude en het niet voldoen aan wet- en regelgeving. Deze werkzaamheden hebben niet geleid tot bevindingen die van materieel belang zijn voor de jaarrekening.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van minimaal twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. In het bestuursverslag is in paragraaf '2.4.10 Vooruitblik' een uiteenzetting gegeven van de situatie van het fonds in het kader van haar continue voortzetting.

Wij hebben de beoordeling van de continuïteitsveronderstelling met het bestuur besproken en geëvalueerd. Bij deze beoordeling hebben wij in ogenschouw genomen dat vermogenspositie van het pensioenfonds toereikend wordt geacht en het niet nodig is een herstelplan in te dienen bij De Nederlandsche Bank. Deze beoordeling levert geen informatie op die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur met betrekking tot de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Waardering van de technische voorzieningen De technische voorzieningen, waaronder de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds, zijn gevormd ter dekking van de belangrijkste verplichtingen van het pensioenfonds. In paragraaf 5.4.2. van de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer, waaronder de belangrijkste actuariële grondslagen en veronderstellingen.	Bij de vaststelling van de adequate waardering van de technische voorzieningen, waaronder de toereikendheid daarvan, hebben wij gebruik gemaakt van de uitkomsten van de werkzaamheden van de certificerend actuaaris. Om dit te kunnen doen hebben wij onder andere instructies gegeven aan de certificerend actuaaris. Vervolgens hebben wij zijn bevindingen en zijn certificeringsrapport met hem besproken. Door ons is tevens nagegaan of: • de administratieve basisgegevens van deelnemers, slapers en pensioengerechtigden, die door de certificerend actuaaris worden gehanteerd bij het certificeren van de technische voorziening voor pensioenverplichtingen, in alle van materieel belang zijnde aspecten juist, volledig en in overeenstemming met de pensioenregeling door de uitvoeringsorganisatie Aegon zijn opgesteld; • de toegepaste methodiek ter bepaling van de voorziening aanvaardbaar is, gegeven de karakteristieken van de verzekerde risico's; • de door het bestuur gebruikte aannames en schattingen in overeenstemming zijn met de gekozen actuariële grondslagen, voldoende zijn onderbouwd en juist zijn toegepast; • de interne beheersing met betrekking tot mutatieverwerking in de pensioenadministratie is geborgd.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Beoordeling verzekeringsovereenkomst De verplichtingen uit hoofde van de pensioenregeling van het pensioenfonds (ultimo 2022 bepaald op een bedrag van € 1,0 miljard) zijn op basis van een "garantiecontract" ondergebracht bij een verzekeraar. Een dergelijk garantiecontract houdt in dat de met de pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds samenhangende verplichtingen en overige risico's zijn overgedragen aan de verzekeraar. Het pensioenfonds heeft derhalve een vordering op de verzekeraar ter grootte van de pensioenverplichtingen. Deze vordering is onder paragraaf 5.4.5. sub 1 van de jaarrekening toegelicht.	Onze werkzaamheden ten aanzien van het verzekeringscontract omvatten onder andere het: • nagaan van de juistheid van de kwalificatie van de verzekeringsovereenkomst op basis van de overeengekomen voorwaarden; • afstemmen van de waardering van de vordering op de verzekeraar in overeenstemming met de kwalificatie van de verzekeringsovereenkomst als garantiecontract; • vaststellen dat de relevante contractuele bepalingen, waaronder de verplichting van het pensioenfonds tot het betalen van premie aan de verzekeraar, zijn nagekomen en in de jaarrekening zijn verantwoord.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen Andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur met betrekking tot de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het pensioenfonds haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Rotterdam, 13 juni 2023

Mazars Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs J.A. van Muijlwijk-Duijzer RA